Rok zał. 1908 Lwów, Czerwiec — Sierpień 1921. Nr. 6—8 (N. 80 82)

FILATELISTA

JOURNAL POUR ECHANGE ACHAT ET VENTE TIMBRES-POSTE.

NAJSTARSZE POLSKIE CZASOPISMO, POŚWIĘCONE WIADOMOŚCIOM ZBIERANIA, POZNAWANIA ZNACZKÓW POCZTOWYCH, HISTORJI ROZWOJU POCZT, oraz dla ZAMIANY, KUPNA i SPRZEDAŻY

JOURNAL FOR EXCHANGE PURCHASE AND SALE OF STAMPS.

ZEITSCHRIFT FÜR TAUSCH, EIN- U. VERKAUF VON BRIEFMARKEN

Wychodzi 25-go każdego miesiąca.

Rękopisów nie zwraca się. Nieopłaconych listów nie przyjmuje się. Do wszelkich zapytań należy bezwarunkowo dołączyć znaczek na odpowiedź. Przedruk artykułów dozwolony z podaniem źródła.

Wydaje: Eug. A. Szczerban, Lwów. Adres Red. i Admin.: Lwów, ul. Zielona 30.

Les annonces et abonnements sont payable en monnaie de votre pays d'avance par cheque sur Lwów, Varsovie, Vienne, Prague, billets de banque ou compl. series en timbres poste:

Alle ausländische Bestellungen von Inseraten u. Abonnements werden angenommen in der Währung des Auftraggebenden. Vorausbezahlung. Bekannte Firmen zahlen nach Erscheinen. Zahlung auch in ungebr. kompl. Sätzen. Zahlungen sind zu richten an:

Bankkonto: Bank Hipoteczny, Lwów, Pologne (Eug. A. Szczerban)
Postschekkonto (Cheques Postaux): Wien 156.471 (Eug. A Szczerban)
Varsovie 144.588 » » ») oder per Scheck, Banknoten, Briefmarken sammt Aufträgen, an die Adresse: „Filatelista" Lwów (Leopolis), Zielona 30. (Pologne).

Pleasy look strictly for our conditions if you wish to give as an order.

Kraj Etat Staat State	Waluta Monnaie Währung Currency	Prenumerata Abonnement Subscription: 1/1 rok Jear An Jahr		Egz. pojed. Chaque Nr. Probe Nr. Single copy		Inseraty, Annonces, Advertisements — Strona, Seite, Page: 1/1		1/2		1/4		1/8		Wiersz petit. Ligne — Line Petitzeile		Drobne ogł. słowo Tauschwort	Miscel Advert. pro Wohrt Pet an. chaque mot.
Polska	Mk. p.	500	—	50	—	2000	—	1000	—	500	—	250	—	25	—	6	—
Bułgarja	Leva	35	—	3	50	200	—	110	—	60	—	35		3	50	—	60
C. S. Republika	K. c.	35	—	3	50	200	—	100	—	55	—	28	—	3	50	—	70
Danmark	Kronor	4	—	—	40	20	—	11	—	6	—	3	50	—	40	—	80
Deutsches Reich	Mark	25	—	2	50	150	—	80	—	45	—	25	—	2	50	—	50
Espana	Peseta	10	—	1	50	45	—	25	—	15	—	10	—	1	—	—	20
Finnland	Mark	25	—	2	50	150	—	80	—	45	—	25	—	2	50	—	50
France	Franc	6	—	—	80	30	—	15	—	10	—	6	—	1	—	—	10
Great Britain	sh/d.	2/	6d	3 1/2 d.	—	15	—	8/	—	4/	—	2/	—	—	3d.	—	1d
Italia	Lire	10	—	1	—	40	—	20	—	10	—	6	—	1	—	—	20
Nederland	Gulden	1	50	—	15	10		5	20	2	80	1	50	—	20	—	40
Norge	Kronor	4	—	—	40	20	—	11	—	6	—	3	50	—	40	—	8
Österreich	Kronen	200	—	20	—	1200	—	600	—	300	—	150	—	10	—	2	—
Portugal	Escuda	2	50	—	25	9	—	5	—	2	80	1	50	—	15	—	5
Romania	Lei	30	—	3	—	200	—	110	—	60	—	35	—	3	50	—	75
S. H. S. Serbja	Dinar	20	—	2	—	90	—	50	—	30	—	20	—	2	—	—	40
Suisse	Franc	2	—	—	20	20	—	11	—	6	—	3	50	—	10	—	10
Sverige	Kronor	4	—	—	40	20	—	11	—	6	—	3	50	—	40	—	8
Ungarn	Kronen	150	—	15	—	900	—	500	—	280	—	150	—	10	—	2	—
U. S. A.	Dollar	1	—	—	10	4	—	2	10	1	20	—	70	—	10	—	2

Dział inseratowy zamyka się 20-go każdego miesiąca.

Opust — Rabatt: 3×10%: 6×15%: 12×20% bez zmiany tekstu — bei gleichem Text — sans faculté de changer le texte. — Przy zmianie — bei geänd. Text — avec faculté de changer le texte 6×5%: 12×10%

Nous cher hons des correspondents dans tous les pays. — Korrespondenten in aller Länder gesucht.

PROF. AL. PRUSIEWICZ.

Historja poczty na Podolu.

Kartka z dziejów kultury na kresach.

(Dedykuje się ś. p. Kazimierzowi Zielińskiemu).

(Ciąg dalszy).

Otrzymywano w Kamieńcu polskie i zagraniczne, Hamburgskie-niemieckie. Utrechtckie i inne gazety [1]). W trzeciej ćwierci XVIII w. hospodar multański otrzymywał korespondencję przez Kamieniec, a gazety: lejdeńskie, biporskie warszawskie i francuskie przez „pocztamt" warszawski, które sprowadzał mu pocztmagister Radziłowski [2]).

W 1764 r. pocztmagistrami na Podolu byli, w Kamieńcu, jak wyżej wymieniłem, Jan Radziłowski, prezydent miasta Kamieńca, a w Latyczowie Kotowicz syn (po ojcu). Sejmik kapturowy 6-go lutego 1764 r. zaprzysiągł obóch pocztmagistrów na wierność służby województwa [3]).

W r. 1770 na mocy zawartej umowy, rząd rosyjski utrzymywał na Podolu swoje poczty. Były to kozackie pikiety, które strzegły na stacjach koni i majątku posłów i kurjerów rosyjskich, jadących do Turcji i odwrotnie. Takie stacje były w Latyczowie, Proskurowie, Jarmolińcach, Tynnie, Czerczu, Dłużku i Braze nad Dniestrem [4]).

W ósmym dziesiątku XVIII. w. trakty pocztowe na Podolu były następujące: Warszawa-Machnówka-Cherson, przez bracławskie województwo i z Niemirowa do Tulczyna, wybudowany przez Szczęsnego Potockiego. Był jeszcze projekt złączenia Tulczyna z Mohylewem nad Dniestrem [5]). Po przyłączeniu Podola do Rosji trakt pocztowy skierowano przez Latyczów na Lublin do Petersburga.

W Rosji, dla rządowych potrzeb — poczty były znakomicie urządzone, a w kraju przyłączonym dla urządzenia poczt naznaczony był przez cesarzową Katarzynę II. w roku 1795 podatek od szlachty (na przeciąg trzech lat) w guberniach: wołyńskiej 68.000 rs., podolskiej 61.000 rs. i bracławskiej 67.000 rs. Potem na pocztowe wydatki szlachta miała płacić ile potrzeba wymagała [6])

Na każdej stacji pocztowej ustalona była ilość koni i pocztyljonów. Dzierżawcy poczt mieli wozić zwyczajne listy, raz lub dwa na tydzień według rozkładu poczt, konstantynopolską pocztę do stolic — dwa razy na miesiąc, następnie rządowe i prywatne stafety, kurjerów i pasażerów opatrzonych w tak zwane „podorożne". Wolni pasażerowie mieli płacić po 2 kop. od wiorsty [7]) — (w r. 1914 płaciło się 3 kop.).

Poniżej podaję spis traktów pocztowych z r. 1795 na Podolu, które wówczas obejmowały podolską i bracławską gubernię:

---

[1]) Listy Jana de Witte, str. 182. — [2]) ibid., str. 211 i 182. — [3]) Landum sejmiku kapturowego województwa podolskiego 6. lutego 1764 r., w archiwum Makowieckich w Michałówce na Podolu. — [4]) Matieriały dla istorii Podolskoj gubernii. Wyp. I. Kamieniec Pod. 1885, str. 256—257; Listy Jana de Witte, str. 74, 112 i 160. — [5]) Też Matieriały, str. 256. — [6]) Ibid., str. 239—241. — [7]) Ibid., str. 240.

Wyszczególnienie	Odleg. wiorst	Ilość koni	Ilość pocztyl.
Trakt Petersburg-Konstantynopol:			
w Bracławskiej gub.:			
miasteczko Machnówka . . .	20	30	15
karczma Czerepaszyńca . . .	12	25	12
słoboda Kalinówka	20	25	12
słoboda Michajłówka . . .	17	30	15
m. Winnica	12	25	12
miasteczko Woronowica . . .	18	25	12
„ Niemirów . . .	18	25	12
m. Bracław	19	40	20
m. Tulczyn	17	30	15
miasteczko Tomaszpól . . .	28	25	12
m. Jampol	29	30	15
Trakt Moskwa-Kijów-Konstantynopol:			
w Bracławskiej gub.:			
m. Skwira	14	30	15
miasteczko Nowy Chwastów . .	24	25	12
„ Dżunków	13	25	12
„ Plesków	17	25	12
m. Lipowiec	19	30	15
miasteczko Żorniszcze . . .	18	25	12
„ Rajgródek . . .	20	25	12
m. Bracław	12	—	—
Tu łączy się z traktem Peterburskim.			
Trakt Mińsk-Korzec Bracław-Nowomirgród:			
w Podolskiej gub.:			
m. Starokonstantynów . . .	19	12	6
miasteczko Międzybóż . . .	15	16	8
M. Latyczów	15	20	10
w Bracławskiej gub.:			
miasteczko Pilawa	23	12	6
m. Lityn	29	12	6
m. Winnica	24	—	—
(od Winnicy do Bracławia trzy stacje opisane wyżej)			
m. Hajsyn	26	12	6
miasteczko Granów	25	12	6
w. Basówka	29	12	6
Trakt Skwira-Machnówka-Chmielnik-Latyczów:			
w. Niemiryńce	12	8	4
miasteczko Pików	22	8	4

Wyszczególnienie	Odleg. wiorst	Ilość koni	Ilość pocztyl.
m. Chmielnik	15	12	6
miasteczko Nowokonstantynów .	20	8	4
m. Latyczów	15	—	—
Trakt Winnica Mohylow[1]**:**			
miasteczko Braiłów . . .	25	8	4
w. Działów	23	8	4
miasteczko Murafa . . .	20	—	—
w. Bielany	20	8	4
m. Mohylów	18	12	6
Trakt Tulczyn-Berszada-Jampól-Mohylów:			
miasteczko Trostjaniec . .	24	8	4
m. Berszada	24	12	6
w. Cybulówka	23	8	4
miasteczko Miastkówka . .	30	8	4
w. Kaczkówka	17	8	4
m. Jampol	16	—	—
miasteczko Jaruha . . .	18	8	4
m. Mohylów	28	—	—
Trakt Bracław-Kamieniec[2]**:**			
w Bracławskiej gub.:			
miasteczko Szpików . . .	25	12	6
„ Murafa . . .	26	16	8
„ Łuczyniec . .	25	12	6
w Podolskiej gub.:			
m. Wierzbowiec	24	16	8
m. Uszyca	25	12	6
miasteczko Studenica . . .	15	12	6
m. Kamieniec	20	24	12
Trakt Kamieniec-Brześć Litewski:			
miasteczko Dunajowce[3] . .	15	16	8
w. Sprysówka	16	12	6
miasteczko Zińków . . .	15	20	10
„ Michałpól . . .	16	12	6
m. Proskurów	17	16	8
miasteczko Mikołajów . . .	20	12	6
m. Bazalia	29	20	10
Trakt Zińków-Latyczów[4]**:**			
w. Bożykowce	17	12	[illegible]
miasteczko Deraźnia . . .	16	12	6
m. Latyczów	15	—	—

[1]) Skasowany z powodu przeprowadzenia kolei żelaznej Żmerynka-Mohylów. [2]) Trakt ten przerwano wskutek przeprowadzenia kolei żel. Obecnie idzie przez Szpików i Dżuryn do Jampola. Następnie z Mohylowa do Wierzbowca i Nowej Uszycy (dawniej Letniowiec). Wątpię, czy był kiedy ten trakt do Studenicy przeprowadzony ze względu na topografję miejscową. Miejscowość ta bardzo górzysta. Potwierdza nasz domysł jeszcze i to, że powiat przeniesiono ze Starej Uszycy do Letniowiec, którą nazwano Nową Uszycą. [3]) Trakt ten skasowany. [4]) Skasowany.

Wyszczególnienie	Odleg. wiorst	Ilość koni	Ilość pocztyl.	Wyszczególnienie	Odleg. wiorst	Ilość koni	Ilość pocztyl.
Trakt Wierzbowiec-Zinków-Husiatyn [1]:				**Trakt Wierzbowiec-Mohylów** [2]:			
miasteczko Letniowce . . .	19	8	4	miasteczko Jaryszów . . .	19	8	4
„ Zinków	25	—	—	m. Mohylow	18	—	—
„ Chrampol . . .	19	8	4	**Trakt Kamieniec-Żwaniec** [3]:			
„ Gródek	16	8	4				
„ Husiatyn	26	8	4	miasteczko Żwaniec . . .	14	8	4

Do tego dodać należy, że stacje: Machnówka, Nowy Chwastów, Plesków. Lipowiec, Żorniszcze, Bazalia, Starokonstantynow i Basówka obecnie są poza granicami Podola. Z wyjątkiem zaś karczmy Czerepaszyńskiej, słobody Michajłówki, wsi Niemiriniec, Działowa, Bielan, Cybulówki, Kaczkówki, Sprysówki i Bożykowiec, we wszystkich są obecnie urzędy pocztowe.

Ówczesny jenerał gubernator Tułołmin, nie zdążył zadość uczynić poleceniu cesarskiemu, ponieważ w 1797 r. cesarz Paweł I. rozkazał szlachcie na wyborach zająć się uregulowaniem spraw poczt. Szlachta zdecydowała się płacić pocztowy podatek od duszy poddanej po 5 kop. rocznie i od każdych 1773 dusz dawać trzy konie, uprząż. wózek i człowieka[4]). Dodam jeszcze, że w roku 1798 wprowadzono na wszystkich stacjach pocztowych księgi dla zapisywania rozchodu koni i dla zażaleń[5]), a w 1802 r. zorganizowano w Rosji główny zarząd poczt[6]).

O pocztach ówczesnych pewien podróżnik, francuz, przejeżdżający przez południową część Rosji (południowe kresy Podola) w liście swym (w maju 1808 r.) pisze: „konie tego kraju mocne i rącze, poczta dobrze urządzona i tania, płaci się po 2 kop. od wiorsty. Niemasz obowiązku płacić oddzielnie postylionom, nagroda ich zawiera się już w opłacie za konie, lecz zwyczajnie daje się im na stacji po kilka groszy. Zakładają pospolicie cztery konie obok i innej prawie nie znają jazdy, tylko cwałem. W przeciągu ośmiu godzin ujechaliśmy więcej sta wierst“[7]).

W trzecim dziesiątku XIX w. trakt pocztowy z Warszawy na Odessę przez Lublin, Dubno i Tulczyn przechodził w obrębie Podola przez następujące miejsca: Zapadnina 15 wiorst, Proskurów — 20$^1/_2$, Masiowce — 17$^1/_2$, Międzyboż — 16, Latyczów — 15, Dyakowce — 20$^1/_2$, Lityn — 16$^1/_2$, Winnica — 28$^1/_2$, Woronowica — 22, Niemirów — 20, Bracław — 17, Tulczyn — 17$^1/_2$, Kiznasówka — 24, Obwodówka — 26, Perejma — 18, Bałta — 17$^1/_2$ wiorst, dalej na Lipeckie[8]).

Zkądinąd dowiadujemy się, że poczta kamieniecka z Petersburga odprawiana była w niedziele, wtorki, czwartki i soboty. Trakt ten szedł przez Równo, Ostróg, Zasław, Jarmolińce do Kamieńca, zkąd rozwożono poczty po wszystkich miejscach Podola[9]). Tą samą drogą od Proskurowa i teraz Kamieniec otrzymuje poczty[10]), lecz z wybudowaniem kolei podolskiej, a zatem linji na Żłobiu, ten porządek zmieni się i listy tu z Petersburga otrzymywane będą nieco prędzej od czterech dni — jak dotąd. (C. d. n.)

[1]) Skasowany. [2]) Istnieje obecnie. [3]) Istnieje obecnie. [4]) Matieriały. str. 257. [5]) Połnoje Sobranie Zakonow Rossijskoj Imperii, 1798 r. Nr. 18471. [6]) ibid, 1802 r. Nr. 20370. [7]) Dziennik Wileński, T. I. 1815 r., str. 51. [8]) Nowy kalendarzyk polit. na rok 1826; Warsz., str. 460. Trakt ten przerwano z Proskurowa do Międzyboża i od Tulczyna do Pezejmy. [9]) Illustrir. kalendar, wyd. Baumana, Spb. 1868: str. 131. [10]) Do Proskurowa poczta przychodzi koleją z Kijowa.

T. GRYŻEWSKI. — Warszawa.

Nieco wiadomości o poczcie w Korpusie gen. Dowbora Muśnickiego.

(Dokończenie).

Z powodu dużego zapotrzebowania znaczków (głównie dla filatelistów i handlarzy niemieckich) musiano przystąpić do wydania drugiej emisji.

Drukarnia wojskowa w twierdzy Bobrujsku, gdyż w niej właśnie drukowano to wydanie, postarała się staranniej wykonać nadruk.

Według zebranych przezemnie wiadomości z wiarogodnych źródeł, wypuszczono marek I emisji:

3 kop.	ząbkowana	2.000	sztuk	20 kop.	ząbkowana	20.000	sztuk
4 „	„	2.000	„	25 „	„	2.000	„
5 „	„	10.000	„	35 „	„	20.000	„
10/7 „	„	700	„	50 „	„	10.000	„
10 „	„	10.300	„	70 „	□	1.000	„
15 „	„	20.000	„				

Marki I emisji posiadają nadruk czarny. u góry napis „Poczta", pośrodku orzełek, u dołu „Pol. Korp.". — Wysokość całego nadruku w najwyższym miejscu wynosi $16^3/_4$ mm, orła — od końca krzyża na koronie do końca ogona — $8^1/_2$ mm.

Drugie wydanie posiada zupełnie inny nadruk:

U góry w linji prostej „Pol. Korp."; pośrodku orzełek, ktorego tułów składa się z drobnej siatki, często zamazanej; niżej zaś wartość, też w linji prostej. Nadruk wykonany farbą czarną, szerokość nadruku „Pol. Korp." wynosi $12^1/_4$ mm, wysokość orła 10 mm. Serja ta składa się z 8 wartości, a wydrukowano znaczków:

10/3 kop.	ząbkowana	15.000	szt.	50/2 kop.	ząbkowana	27.000	szt
10/3 „	□	20.000	„	50/2 „	□	27.000	„
35/1 „	ząbkowana	1.500	„	1 rb. 3 kop.	ząbkow.	1.300	„
35/1 „	⊡	60.500	„	1 „ 3 „	⊡	15.000	„

Oprócz marek, wydano też karty pocztowe, sekretniki i koperty. (W Rosj. kursowały koperty i sekretniki z wybitemi odrazu markami),

Kart pocztowych przedrukowano w 4 rodzajach:

1. Na karcie 3 kop. nadruk z prawej strony na marce u góry „Pol. Korp.", w środku orzeł, u dołu „K. 10 K". Nad napisem „Почтовая карточка" — „Pocztówka" (duży napis). Na herbie rosyjskim z lewej strony czarny nadruk orła, otoczonego ozdobami. Karta ta należy do II emisji.
2. Taka sama, jak wyżej, lecz z opłaconą odpowiedzią. Z lewej strony orzeł, niżej 10 kop.; w środku nad rosyjskim napisem, nadruk drobnemi czcionkami „Pocztówka"; z prawej strony na marce — u góry „Poczta", w środku orzeł, na dole „Pol. Korp.". Wydanie II emisji.
3. Rosyjska karta rewolucyjna, wartość 5 kop., nadruk taki sam, jak na Nr. 2-gim.
4. Ta sama karta, jak pod Nr. 3, lecz bez wartości 10 kop. pod orłem z lewej strony karty.

Kopert przedrukowano też 4 rodzaje.

1. Duża koperta formatu handlowego ze znaczkiem rosyjskim 10/7 kop. Nadruk: orzeł, pod marką wytłoczono wartość: „35 kop."

2. Koperta 14 kop- z nadrukiem orła polskiego, pod znaczkiem — „35 kop."
3. Podobna do Nr. 2, lecz ze znaczkiem rosyjskim, wartości 20 kop.
4. Koperta małego formatu, marka rosyjska 10 kop., na niej nadruk: orzeł, niżej „35 kop."

Sekretniki z marką rosyjską 10 kop./7 kop. Nadruk z lewej strony sekretnika: orzeł polski, z prawej rosyjska wartość marki przekreślona i niżej „35 kop."

Dla specjalistów zbieraczy, mogą być interesujące też marki stemplowe. Są one wykonane bardzo prymitywnie, drukowane na dużych czworobokach, koloru białego. Drukowano je ciemno-fijołkową farbą, napis na nich brzmi:

„Administracja
Terenu
Okupowanego
Polskiego Korpusu
Rub. Rub.
Opłata
Stemplowa."

Pozatem ręcznie nadrukowywano wartość gumowym stempelkiem 3 rodzaje: Wszystkie 3 stempelki miały orła, trzymającego w szponach ryngraf półokrągły, pod orłem wartość: „0,10"; „0,15"; albo „0,20".

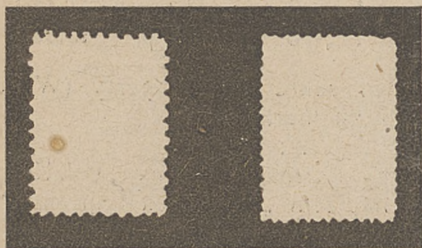
Teraz należy nieco powiedzieć o błędnodrukach, które nie trafiają się zbyt często.

Do najważniejszych omyłek zaliczyć trzeba oczywiście nadruki odwrócone, które trafiają się na 35 kop. ząbkow. drugiej emisji, 50 kop. ząbkowana też drugiego wydania, oraz na 1 rublu powyższego wydania ząbkowanym. — Zdaje się, że wszystkie te 3 rodzaje wydrukowano po 100 sztuk.

Pozatem trafiają się znaczki z nadrukami przesuniętymi wyżej lub niżej, bardziej na prawo lub lewo. Spotykają się też nadruki niedobite.

Widziałem znaczek 35 kop. na 1 kop. z fałszywym uzębieniem (35 kop. ząbkowane wyszło 1500 sztuk — ciętych 60.500 sztuk).

Ząbkow. prawdziwej $14^1/_2$.

Ząbkowanie fałszywe. Ząbkowanie z oryginału.

Ząbkowanie to jest zupełnie inne od prawdziwego, robione perforatorem linjowym ($11^1/_2$), t. j. dającego ząbki skrajne, o ostrym, niekiedy bardzo cienkim końcu, a nie o tępych, nierównych, szerokich końcach.

Prawdziwy znaczek jest ząbkowany $14^1/_2$ (a nie $11^1/_2$) i posiada uzębienie wykonane perforatorem grzebieniowym, który daje ząbki o szerokich końcach.*)

Marki korpusu najczęściej spotykają się niestemplowane, lub nalepione na dużych arkuszach, stemplowane przez „grzeczność", często zaopatrzone podpisem gen. Dowbora Muśnickiego.

Dosyć rzadko spotyka się znaczki Korpusu na autentycznych kopertach.

Marek 20 kop. i 50 kop. używano do opłat stemplowych, tak np. często spotyka się powyższe znaczki na przepustkach wydawanych przez komendantów miast na przejazd pociągiem. Widziałem przepustkę na wyjazd z Mohylewa, na niej nalepiony znaczek 20 kop. i kasowany gumową pieczątką komendanta miasta Mohylewa.

*) Filatelista Polski Nr. 1 z 1920 roku.

Na poczcie używano do kasowania znaczków datownika okrągłego średnicy 30 mm z napisem: „Poczta Polowa △ I Pol. Korp.". Do znaczenia listów poleconych używano podłużnego stempelka gumowego:

długości 57 mm, szerokości 13 mm.

Przesyłki pieniężne pieczętowano lakiem, wyciskając stempel okrągły z rysunkiem orła w środku, do okoła napis: „Przesyłka Pieniężna - 1 - Poczta I Pol. Korp. x".

Marki Korpusu dla polepszenia finansów, sprzedawano też w Ekspozyturze I Korpusu w Mińsku Litewskim.

Po układzie z Niemcami, mocą którego wojsko polskie było rozbrojone i odesłane do Polski, d. 21 maja 1918 r. przestała też funkcjonować i poczta, przekazawszy do potomności ciekawe i rzadkie okazy dla filatelistów.

(Klisze użyczył nam uprzejmie p. W. Lichtenstein — Łódź, który skonstatowawszy fałszywe uzębienie, zreprodukował to w swoim katalogu na r. 1920).

TADEUSZ WOJNAROWSKI.

O wartości filatelistycznej małopolskich lokalnych znaczków dopłaty.

Polska należy do państw najbogatszych... w znaczki pocztowe. Ilością wydanych dotąd znaczków dorównywa, a nawet przewyższa niektóre państwa, posiadające własne poczty i marki od kilkudziesięciu lat. Przez niespełna trzy lata wydała około 250 znaczków, ilość, której n. p. Szwajcarja nie wydała w przeciągu z górą 70 lat.

My za 70 lat będziemy mieli przeszło 2600 znaczków, jeśli je w tem tempie będziemy wydawać, co dotychczas, no... i jeśli znaczek pocztowy dożyje tak sędziwego wieku.

Doprawdy, gdyby tę całą energję, którą się zużywa na ciągłe produkowanie nowości, poświęcono ulepszeniu naszej poczty i podniesieniu jej sprawności, nie byłoby potrzeby rozważania projektu wydzierżawienia jej państwom obcym.

Ale nam się lepiej opłaca drukować coraz to nowe małe, duże i pstrokate sejmówki, znaczki Białego i Czerwonego Krzyża, Lewantu, Odessy, plebiscytowe, konstytucyjne i Bóg wie jakie jeszcze, produkować błądnodruki ku uciesze niektórych „błędnomyślnych znaczkozbiorców", a wszystkiem paskować bezwstydnie.

W ostatnich zaś czasach, chcąc przynajmniej polskich zbieraczy pokarać za brak pokupu tych produktów zagranicą, grożono nam spolszczeniem zapasu znaczków państw zaborczych. Wprawdzie dzięki energji i zabiegom filatelistów (czytaj: dzięki Cudowi Boskiemu) kara nas nie dosięgła, ale Seebeku i tak tryumfujesz, bo nasz zarząd pocztowy musiał sobie ulżyć, wydając choćby takie kurjozum, jak przedruk dopłaty na znaczkach, których ani sam nie wydał, ani ich nie miał w dostatecznej ilości! Prasa filatelistyczna narobiła wprawdzie z tego powodu wiele wrzawy, radzono nawet wyprzeć się oficjalnie przynajmniej najrzadszych wartości, ale snać Ministerstwo poczt i telegrafów nie czy-

tuje pism filatelistycznych, bo go jakoś nie wzruszyły ni prośby, ni groźby desperackie.

Gdy jednak mowa o znaczkach dopłaty, zaraz jak wyrzut sumienia przychodzą na myśl przedewszystkiem te setki małopolskich dopłat lokalnych i żal, a zarazem zdziwienie ogarnia, dlaczego nie znalazł się dotąd nikt, ktoby wystąpił energicznie przeciw tej całej plejadzie kompromitujących nas wydań. Co więcej; żąda się wprowadzenia ich do katalogów światowych! Te znaczki może, ale tylko drobnym drukiem katalogować specjalny podręcznik w rodzaju znanego katalogu „Donaupost“, bo ten specjalizuje wszelkie znaczki państw sukcesyjnych, ale i tu nasuwa się skromna uwaga: dlaczego podręcznik, który wyszczególnia nawet całkiem nieznane prywatne znaczki jakiegoś letniska, czy kolonji wakacyjnej, węgierskie lokalne znaczki dopłaty z 1918 r. zbywa krótką wzmianką, dodając, że „większość w handlu znajdujących się okazów jest tylko prywatnym wytworem?“

Przecież te znaczki mają conajmniej taką rację bytu jak polskie, powołało je bowiem do życia Ministerstwo*) kraju, znajdującego się bądź co bądź w normalnych warunkach gospodarczych (czerwiec 1918), a nie jak w Polsce wśród chaosu politycznego i gospodarczego. Odpowiedź na to ciekawe pytanie znajdziemy w Nr. 7 z 1918 r., str. 227 czasopisma „Donaupost“, w którym redakcja wyrzeka się z góry tych znaczków, a z obowiązku pisarskiego „wspomina o nich tylko niechętnie, bo przez to daje się tylko podnietę do fałszowania i (produkowania) filatelistycznych wytworów“.

Odpowiedź jasna: znaczki te są dla filatelji szkodliwe, więc lepiej o nich nie mówić, a z czasem zginą w „zapomnienia fali“, a przynajmniej wśród węgierskich znaczków nie będzie dla nich miejsca.

I nie dziwimy się wcale; znakomity miłośnik-filatelista pragnie mieć swój najbliższy dział, tj. znaczki węgierskie przynajmniej do czasu przewrotu, wolne od tak niebezpiecznego balastu, jakim są bezwątpienia tego rodzaju znaczki dopłaty!

Pragnęlibyśmy tylko, aby szanowny autor i dla polskiej filatelji był równie wyrozumiały.

Walkę z małopolskiemi dopłatami należało podjąć zaraz z ich ukazaniem się, ale „lepiej późno niż nigdy“. Przecież jeszcze w każdym handlu czy handelku znaczków pocztowych dominują po wystawach nawet całe serje na „oryginalnych listach“, a „nas co chwila nowina przeraża“ o nowych wytworach rozbujałej fantazji pocztowej, której epidemja przeniosła się z Małopolski już i do innych dzielnic.

Jedyną podstawą. na której się te znaczki opierają, jest owo rozporządzenie (11670 I. z 19. 3. 1919 r.) dozwalające małopolskim urzędom pocztowym używać w miejsce brakujących znaczków dopłaty, znaczków opłatnych z odciśniętem dowolną pieczątką słowem „porto“.

Cała ta jednak manipulacja była zupełnie niepotrzebną! Brakowało znaczków dopłaty? Tego rodzaju znaczków nie używa żadne oszczędne państwo. Urzędy posługują się odpowiednią pieczątką, odciskaną wprost na liście, dopisując ręcznie numer i kwotę dopłaty.

U nas inaczej, inaczej, inaczej! Etykietki na listach poleconych można było zastąpić pieczątką, bo etykietek nikt nie zbiera...

My jednak, filateliści polscy małopolskich lokalnych znaczków dopłaty nie uznajemy i nie zbieramy — ponieważ:

a) Nie było potrzeby ich wprowadzania; dowodem fakt:

*) L. 10775 z 15/6 1918.

1. że można było stempelek odciskać na liście;
2. że w Małopolsce setki większych nieco Urzędów niż Świątniki górne, a cała Wielkopolska i Kongresówka obeszły się bez tych znaczków;
3. że wiele z Urzędów wydających te znaczki miało zapas znaczków dopłaty austrjackich, a nawet już polskich.

b) Większa część wydań jest spekulacyjna, czego dowodzi:
1. Wydanie zupełnie niepotrzebnych wartości (2, 3, 4 fen.);
2. Ukazanie się w handlu kompletnych serji w wielkich ilościach;
3. „ „ znaczków niestemplowanych;
4. „ „ „ „ stemplowanych z grzeczności w całych serjach na oryginalnych listach.

Przy tej sposobności pozwolę sobie zwrócić uwagę zbieraczy na znaczki dopłaty Kraków-Dębniki (fioletowy odcisk trójkąta z kropek, w środku „porto“, na znaczkach P. K. L. i M. P. i T.). Znaczki te noszą kasownik Kraków 11, z 14. 5. 1919 kasowane (z grzeczności) i cięte bardzo starannie, były sprzedawane masowo serjami w Krakowie i zagranicą przez jednego z krakowskich handlarzy znaczków.

Podobnych faktów znajdzie się więcej, a posłużą one do oczyszczenia tego stanowczo nieobowiązującego poddziału filatelji polskiej, który wolny od wydań spekulacyjnych, a więc ogromnie zredukowany, znajdzie może amatorów wśród zbieraczy znaczków skarbowych, nalepek, kasowników itp. osobliwości.

Kraków, w czerwcu 1921.

Polska Poczta napowietrzna.

Podczas Targu Poznańskiego od 30. V. do 8. VI. br. zaprowadzono przewóz poczty statkami powietrznymi. Znaczki poczty lotniczej po 25 i 100 Mkp. sprzedawano w urzędach poczty poznańskiej przy okienkach, tamże przyjmowano przesyłki dla poczty lotniczej. Urząd pocztowy Nr. 3 zbierał wszelkie przesyłki i zajmował się dalszą ekspedycją. Urząd ten posiada jedynie pie-

czątkę do stemplowania znaczków lotniczych. Dodatkowa opłata za przewóz statkami powietrznymi wynosiła za listy do 20 gr. Mk. 25, do 250 gr. Mk. 100. Kartki pocztowe Mk. 25; druki do 500 gr Mk. 100; do 1000 gr. Mk. 200. Papiery handlowe do 1000 gr. Mk. 50. Paczki do 1 kg. Mk. 200; każde dalsze kg. Mk. 100. Paczki dopuszczono do wartości 20.000 Mk. i 10 kg. wagi. Za każde deklarowane 1000 Mk. opłata 200 Mk. Każda przesyłka polecona Mk. 400.

Znaczki poczty lotniczej zainteresują zapewne naszych filatelistów. Znaczki te na listach będą bardzo poszukiwane, gdyż stosunkowo mało kursowało.

Józef Wierzbicki.

Nouveautès — Nowości — Neuheiten

Ażeby tę najważniejszą rubrykę informacyjną prowadzić na poziomie najdokładniejszym, prosimy P. T. Czytelników o możliwie rychłe nadsyłanie w serjach i pojedyńczych egz. każdą wyszłą nowość. Wydatki zwrócimy na żądanie w gotówce lub w innych znaczkach z cennika firmy E. A. Szczerban. Znaczki ogłaszane w tej rubryce są niesprzedajne. — Korespondenci poszukiwani w wszystkich państwach.

Für diese Rubrik bitten wir unsere geehrten Leser, uns Neuheiten Ihrer Länder in mehreren Exemplaren raschest auf phil. frankierten Einschreibebriefen zugehen zu lassen. Ständige Korrespondenten in allen Ländern gesucht.

Nous prions nos lecteurs de nous envoyer au plus vite les nouveautés en plusieurs exemplaires ou series. Nous remboursons les frais d'aprés demande en comptant ou bien en timbres de Pologne Nous cherchons des correspondents dans tous les pays.

Polska. Czł. Nr. 12 zgłosił nowości, które nie wszystkie mogliśmy umieścić z powodu przerwy w wydawnictwie, co czynimy niniejszem:

Typu małego 5 Mk. brunatno-liliowa,
„ siewca 20 Mk, karmin.;
„ nowego, orzeł wielki, 25 Mk. liljowa na tle brun.-żółtym,
„ 50 Mk. amarantowa na tle brun.-żółtym.

Dopłata typu ost. 4.—, 50 i 100 Mk.

Z powodu powtórnej podwyżki opłat pocztowych, spodziewane są nowe wartości znaczków, okazuje się bowiem potrzeba wydania znaczków w wartościach 8, 16, 100, 200 i 300 Mkp.

Na czas Targu poznańskiego były w obiegu i sprzedawano przy okienku pocztowem znaczki poczty lotniczej (illustr. osobno w artyk.) 25 i 100 Mkp.

Czł. Nr. 231 zgłosił serję znaczków powstańczych (Korfantego) jak illustr., w wartościach 10, 20. 30, 40, 50, 60 fen. n. i 1 Mk. przedstawiają widok osady fabrycznej (kominy). Znaczki te w pierwszej „gorączce" były sprzedawane „po znajomości" do 15.000 za serję, obecnie cena unormowała się na około Mkp. 1600.—. Wydano cięte i ząbkowane, te ostatnie są wyżej cenione.

Agitacja plebiscytowa na G. Śląsku w rozmaitych kierunkach była prowadzona, jedna z tychże to naśladowanie prawnopaństwowych znaczków Państwa Polskiego przez Związek powstańców niemieckich dla celów propagandy, a że nie wszystkie zostały przedrukowane, „Vergleichswert'em", dlatego mamy w obiegu pewną, zapewne wielką ilość znaczków $1^1/_2$ Mk. fałszywych, bowiem te były najudatniej „spreparowane".

Zgłoszono nam: na 1.50 M.; na 2 M. nadruk ukośny; na 3 M./21 Pfg.

Deustscher Wert gleich **10** 1/2 Pfg. **Wählt Deutsch!**	Deutscher Wert gleich **14** Pfg. **Wält Deutsch!**

Paragwaj. Znaczki 1910 litografja, 5 c. niebieska, 10 karminowa, oraz nast. prowizorja: 50 s./75 c. i 50 s./75 c. niebieskie.

Portugalia. Typ żeniec. 3 c. niebieska: 14 liljowa; 1 Escudo 20 c. żółta 2 Esc. zielona.

Rumunja. Zaczyna wychodzić zapewne nowa serja. Napis; „Asistentia sociala". Zgłoszono dotychczas za 10 Bani zieloną i 25 b. szarą. (Przedstawiają sierocą rodzinę).

Szwajcarja. Typ „Stary Tell" 5 c. pomarańczowa
10 c. zielona. 20 c. karminowa.

Togo. Znaczki kolonji franc. Dahomej z r. 1913 zaopatrzono przedrukiem

TOGO

na nast. wartościach: 1, 2, 4, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 75 c. — 1, 2, 5 fr.
dopłatne na dopłatach Dahomeju z r. 1914: 5, 10, 15, 20, 30, 50, 60 c. i 1 fr.

Urugwaj. Nowa emisja znaczków obiegowych, przedstawia Merkurego na globie, 5 m. liljowa; 1 c. zielona; 2 c. czerwona; 4 c. żółta; 5 c. niebieska.

Aleksandrja. Przedruk paryski, typ znaczków Aleksandrji z r. 1902/3 4 m. na 10 c. zielona; 60 m. na 2 fr.

Niemcy. Typ Germanji zastąpiono nie bardzo efektownemi cyframi. Zgłoszono dotychczas nast. warrości 5, 10, 15, 25, 30, 40, 50, służbowe (Dienstmarke) 60 Pf.

Przedrukowano znaczki wydania 1920/21:
Mk. 1, 60/5 Pg.
„ 3 na 1½ M.
„ 5 na 75 liljowa
„ 10 na 75 „ Nowe wartości są umieszczone w ten sposób, że kryją po obu stronach dawną wartość.

Angola. Dopłatne nast. wartości: ½, 1, 2, 5, 6, 10, 13, 20 i 50 c.

Antiqua. Nowy typ. (Jerzy i widok przystani); znak wodny CA, wiel. CACA;
½ jasnozielona,
1 p. karminowa,
2 p. szara,
2½ p. niebieska,
6 p. fjoletowa i liljowa,
3 p. fjoletowa i br. zółta,
1 Sch. szara i czarna na nieb.,
2 Sch. fjoletowa i nieb.
2/6 p. szara i czerwona na lazurowym.

Armenia. Przedruk na rosyjskich: 5 r. na 10/7 kop. (Romanowych), 100 r. na 5 r. (1918 cięte).

Austrja. Zbliżony wzór do ogłoszonej w Nr. 4/5 1½ Kor., lecz wartość po obu stronach, wyszły:
3 Kor. jasnozielona, orzeł i cyfry ciemnozielone,
4 „ czerwona „ „ karminowe,
5 „ fjoletowa „ „ „
10 „ ultramarynowa „ „ niebieskie.
50 „ fjoletowo-czarna na żółtem (typ Parlament).

Belgja. Pakietowa 55 c. żółta.

Chiny. Dla poczty lotniczej format wielki, środek czarny, aeroplan nad miastem: 15 c. zielona, 30 c. czerwona, 45 c. liljowa, 60 c. niebieska, 90 c. oliwkowa.

Cylicja. (Okupacja francuska). Lotnicze, dla aeroprzestrzeni Adoa—Alep. Znaczki Cylicji z r. 1920 z tłustym przedrukiem:

O. M. F. Cilicie, przedruk nowy
2 pi./15 c.
5 pi./40 c.
10 pi./50 c.
50 pi./1 fr.

POSTE
par
AVION

Kolumbja. Znaczek na polecone pisma. Znaczek z r. 1917 przedruk dwuinjowy RETARDO 1921, na 2 c. karminowei.

Gdańsk. Serja obiegowa po uzupełnieniu wyższych wartości przedstawia się nast: 5, 10, 15, 20, 30, 40, 50, 60, 80 Pfg., 1.—, 1.20, 2.—, 3 — (jak ill. 5 Pfg.)
Jako ostatnia nowość 5 Mk. czerwona, czarna i zielona,
10 „ „ „ i nieb.,
20 „ czerwona i czarna —
wszystkie wartości przedstawiają herb Gdańska.

Estonja. Na Czerwony Krzyż: 3½ M. pomarańczowa, brunatna i czerwona,
(Format wysoki) 7 M. niebieska, brunatna i czerwona.

Levant angielski. Znaczki ang. 1912 przedruk 30/½ p.; 1½ pi/1p.; 3¾ pi/2½ p.; 4½pi/3 p.; 7½pi/5 p.; 45pi/2 sch. 6 p., 90 pi/5 s., 180pi/10 s.
(Francuski) na znaczkach 1906—21 30pa/5 c., 1pi 20 pa/10 c., 3pi 30 pa20/4pi 20pa/30., 7pi 20/50 c.

Libja. (Serja obrazkowa) 1, 2, 5, 10. 15, 25, 30, 50, 55 c. 1, 5. 10 Lire.
Pospieszna „Expresso" 50 c. karminowa i brunatna.

Luxemburg. (Pamiątkowe). Serja widoków miejscowości Luxemburgu:
10c+5,
15c+10,
25c+10.

Holandja. 4 c. liljowa i 20 c. niebieska (cyfry).

Port Said. Przedruk lokalny na znaczku 1902/3 trzywierszowy na 50 c.
15
MILLIEMES

Portugalja Dopłatne: 12, 24. 36, 50, 60, 72 c. oliwkowo-zielone.

Szwecja. Nowy rysunek 40 ö. niebieska.

Uruguay. Znaczek dla poczty lotniczej, przedruk niebieski na 25 c. brun czarnym.

Egipt. Czł. Nr. 185 zgłasza jako nowość zmianę napisu w znaczkach dopłaty, przy których dotychczasowy napis francuski zastąpiono angielskim „Postage due". Dotychczas przeprowadzono zmianę na wartościach 2 milliemes. zielona, 4 m. czerwona.

Finlandja. Czł. Nr. 180 zgłasza nast. nowości:
Prowizorje 4 wartości: 30/10P. zielona, 60/40P liljowa, 90/20P czerwona, 1½/50P ciemno-niebieska.
Nowe wartości: 2 M. zielona i szara; 3 M. jasnoniebieska i szara; 25 M czerwona i żółta.
Pocztówki — prowizorja 2 wartości: 60/40P. liljowa; 90/20P czerwona.

Angola. 00, 5 na 7½ c. brun.-żółtej,
00, 5 na 75 r. jasno-brun.,
04 na 5 c. liljowej,
1 c. na 50 r. niebieska,
4 c. na 130 r. brun. i żółtej.

Znaczek z r. 1903 przedruk **d** i nowa wartość 4 c. na 130 r. brun. żółty.
Argentyna. Serja pamiątkowa. 2 c. brun.-fjoletowa i 5 c. niebieska.
Związek Australijski. 4 p. liljowa (Jerzy).
Barwani. ¼ a. jasno-żółta.
Bułgarja. Czł. Nr. 76 zgłasza nast. nowowyszłe znaczki (które też częściowo znajdują się na wyborach „Unji".

Wydanie berlińskie, napis 1915/1916, portrety ex-cara Ferdynanda,
Rozmaite rysunki: 10 st. liljowo-czerw. w 4 gatunkach.
Wydanie londyńskie: widoki;
10 st. cza no-fjoletowa,
20 „ zielona,
75 „ liljowo-brunatna,
1 Leva karminowa,
2 L. brunatna (miedzioryt),
5 L. niebieska,
10 Leva br. — liljowa.

Kamerun. Znaczki Konga franc. emisji 1907—8 przedruk CAMEROUN; 1, 2, 4, 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40, 45, 50, 75 c. 1, 2 i 5 Frc.
Chiny (franc.) Znaczek 1902—3, wielki przedruk 10 **cents** i napis chiński na 25.
Kostarika. Pamiątkowa, format wielki, 5 c. niebieska, środek czarny.
Danja. Typ pamiątkowej serji przyłączenia Szlezwigu do Danji: 10 ö. zielona. Służbowa. typ jak poprz.: 10 zielona (znak wodny krzyże). 5 ö. brun.-czarna (cyfra). 30 ö. pomarańczowa, 50 szara (głowa), przedruki + 10. + czerwone. 10 ö. + 5 ziel., 20 ö. + 10 nieb. na znaczkach 1920/21.
Francja. 5 c. pomarańczowa; pakietowa 15 c. czerwona;
50 c. niebieska;
2 frc. czerw.-żółta i zielona.
Grenada. Znak w. C. A. wielokr. ½, 1, 2, 2½ 6 p.
Hongkong. Typ 1912 - 14 1 c. brun., 4 c. czerwona, 8 c. szara, 10 c. nieb.
Węgry. Serja służbowych. Napis: Magyar Kir Posta et Hivatalos:
10 fi. liljowa.

20 fi. brunatna.
60 „ szara,
100 „ liljowa,
250 „ niebieska,
500 „ brunatna,
1000 „ brunatna.

Indje Ang. Członek Nr. 230 zgłasza znaczek wydania 1911—19 1 a (9 p. na 1 a karminowej) przedruk NINE PIES

dtto z przedrukiem „Service".

Łotwa Nowe przedruki z powodu zmiany opłat pocztowych. 30 r. na 50 kop., nadto przedrukowano znaczki Czerwonego Krzyża: Rub: 2 Rub. na 20+10, 40+15, 50+20, lr. +30 kop., aeroplanowa 10 r. zielona ▽

Liechtenstein. Znaczek wydania 1920 zaopatrzono nowym przedrukiem: 2 rp. na 10 (od czasu przyłączenia się tego państewka do Związku szwajcarskiego — luty 1921, nadal wydaje Liechtenstein swoje znaczki, ale już o walucie szwajc. franka).

1 fr. karminowy i czarny.

Litwa kowieńska. Rozmaite rysunki:
20 s. niebieska,
40 s. czerwona,
80 s. j. i ciemno-żółta.

Maroko (franc.). Typ 1902—10 przy przedruku „protectcrat francais" jeszcze dodatkowo umieszczono **d**.
30 s. na 30 c. fjoletowa,
45 s. na 45 c. zielona i niebieska.

Memel. Znaczki francuskie — przedruk „Flugpost" (serja znaczków lotniczych) 60 p. na 40 c.; 80/45; 1 M./50 c.; 2 M./1 Fr.; 3 M./60 c.; 4 M./2 Fr., uzupełnienie serji obiegowej: 80 p. na 45 c.

Nyassa. Znaczki 1911, przedruki dwulinjowe nowych wartości w Centavos: ¼/2½, ½/2½, ½/5, 1/10, 1½/300 2/20, 2½/25, 3/400, 5/50, 7½/75. 10/100, 12/500, 20 na 200 reis.

Nowa serja obrazkowa: żyrafa ¼, ½, 1, 1½ c. Vasco da Gama 2, 2½, 4, 5, 6 c. — okręt 7½, 8 10, 15, 20 c. — żebra 30, 40, 50 c. l. esc.

MAREK W—SKI

Lokalne wydanie Sieradzkie.

(Studjum).

Z pomiędzy polskich wydań lokalnych cieszy się dobrą opinją zbieraczy wydanie Sieradzkie.

Opinja ta powstała wskutek tego, że znaczki Sieradzkie były sprzedawane przy okienku pocztowem, oraz dlatego, że w obiegu była większa ilość listów opłacanych tymi znaczkami.

Listy te prawidłowo przeszły pocztę i bez przeszkód doszły do rąk adresata.

W naszym zbiorze posiadamy kilka takich kopert[1]).

Ze względu na wyżej powiedziane, wydanie Sieradzkie zasłużyło na to, aby je obszerniej opisać i jednocześnie zapoznać Czytelnika z różnicą pomiędzy nadrukiem podrobionym a oryginalnym.

Zanim czytelnik bliżej się zapozna z wydaniem Sieradzkiem, napewno zechce się dowiedzieć o wysokości nakładu tego wydania.

Ale zadość uczynić temu życzeniu nie możemy, ponieważ na poczcie specjalnych aktów z którychby czerpać można było statystyczne daty i cyfry odnoszące się do unaradawianych znaczków nie sporządzono, więc nie mamy źródła, skądby można było wiadomości te zdobyć. Ten brak w archiwach daje się tłumaczyć tem, że znaczki bez przedruku — nie spolszczone, miały prawo obiegu narównie ze znaczkami unarodowionemi. Czyli — nowe zarządzenie w sprawie nadrukowych znaczków byłoby zbyteczne.

Że nie sporządzono takich aktów, potwierdza pisemne oświadczenie Urzędu pocztowego w Sieradziu. Jest ono właśnie odpowiedzią na naszą prośbę, wystosowaną d. 18 maja rb. do wyżej wspomnianego Urzędu. Prosiliśmy, aby nas zawiadomiono: Co zmusiło pocztę do przedrukowania niemieckich znaczków pocztowych, o wysokości nakładu, dacie rozpoczęcia i zaprzestania sprzedaży nadrukowanych znaczków Sieradzkich itp.

Po upływie kilku dni otrzymaliśmy nasz list z powrotem; na odwrotnej stronie dopisane zostało dosłownie:

Odręcznie.

Stosownie drugostronnego
komunikuję, że w Urzędzie żadnych
śladów nie pozostało.

SIERADZ m. Sieradz dn. 22. 5. 1921.
(pieczęć pocztowa)
(podpis) nieczytelny.

Niesporządzenie tych aktów spowodowało wielką stratę dla polskiej filatelji. Teraz bowiem na zawsze już zgasła nadzieja, abyśmy się mogli dowiedzieć: o historji powstania nadrukowanych znaczkow Sieradzkich i temsamem o wysokości nakładu, dacie rozpoczęcia i zaprzestania sprzedaży nadruk. znaczków wydania tejże poczty itp. Jednak z własnego doświadczenia doszedłem do wniosku, że najrzadsza wartość jest 3 fen. a najpospolitsze 5, 30 i 40 fen.

Do przedruku zużyto znaczki „Gen.-Gouv.-Warschau" wartości: 1) 2½ f. szary; 2) 3 f. brunatny; 3) 5 f. zielony; 4) 7½ f. pomarańczowy; 5) 10 f. czerwony; 6) 15 f. ciemno-fiolet.; 7) 20 f. jasno-niebieski; 8) 30 f czarno-pomarańczowy; 9) 40 f. czarno-karmin.; 10) 60 f. lila.

Nadruk wykonano ręczną metalową [2]) pieczątką. Napis: Poczta Polska (w jednym wierszu) oraz cztery kreski, z których dwie przekreślają „Gen.-Gouv." a dwie — „Warschau".

Wysokość nadruku: 16½ mm. Wysokość liter: 3½ mm. Długość „Poczta Polska": 18¾ mm. Długość kresek; 19 mm.

Charakterystyczne cechy pieczątki są: pęknięte litery i kreski. Robią wrażenia, jakby ją jakaś nerwowa ręka stworzyła. Do przedruku używano nie tuszu, lecz czarnej drukarskiej farby [3]).

Znaczki te nietylko były w użyciu na Sieradzkiej poczcie, lecz także na innych pocztach, jakto świadczą znajdujące się w naszym zbiorze dwa znaczki (7½ f.), posiadające nadruk Sieradzki. kasowane podłużnym fjoletowym nieczytelnym stemplem. Znaczki te były w obiegu mniej więcej pomiędzy końcem grudnia roku 1918 a drugą połową lutego roku 1919.

* * *

Pomiędzy podrobionym nadrukiem a oryginalnym zachodzi znaczna ró-

żnica: 1) Na oryginale nadruk wykonano mocną czarną drukarską farbą, zaś na podrobionym — wodnistym szaro-czarnym tuszem [4]) 2) Na oryginale litery i kreski są pęknięte, zaś na podrobionym całe. 3) Wysokość nadruku na oryginale 16½ mm, zaś na podrobionym 15 mm.

---

[1]) Jedna z tych kopert (adresowana do niejakiego pana Saurera w Łodzi) jest opłacona dwoma 5-fen. i jednym 10-fen. znaczkami z serji „Sobieskiego", dwoma 5-fen. znaczkami „Gen-Gouv.-Warschau" z przedrukiem warszawskim, oraz czterema 5-fen. znaczkami „G. G. W." posiadającemi nadruk Sieradzki. Znaczki te są kasowane (niemieckim) stemplem „Sieradz" z d. 21. 1. 19. Na odwrotnej stronie koperty znajduje się (niemiecki) stempel odbiorczy „Lodz" z d. 26. 1. 19. Pozostałe koperty mają wygląd podobny. Prócz tych kopert posiadamy w zbiorze pojedyncze znaczki różnych wartości, wydania tejże poczty, które były własnoręcznie przez nas z kopert zdjęte. [2]) Mosiężną. [3]) Z tegoto powodu nadruk się nie przebija na odwrotną stronę znaczka, jakto zwykle się spotyka przy większej części innych wydań lokalnych. [4]) Sprawdzić to można przez potarcie przedruku mokrym palcem: podrobiony nadruk nawpół wyciera się, zaś oryginalny pozostaje czysty.

Z mego notatnika.

Dużo się pisze i mówi o zbieraniu znaczków, prawie każdy jednak filatelista ma swój system kolekcjonowania, a więc mamy takich — i podobno najwięcej — którzy zbierają Europę przedwojenną, inni rzucili się posiąść znaczki wydane podczas wielkiej wojny 1914—1918 i późniejsze, mające z tą wojną choćby nikły związek.

Firma T. Champion'a w Paryżu wydała nawet katalog oraz albumy znaczków wojennych.

Ogółem jednak, czy weźmie się ten lub inny sposób zbierania i gromadzenia serji danego kraju w porządku chronologicznym ich wydania, zawsze to trącić będzie większą lub mniejszą monotonją.

Ubiegłej jesieni, będąc w San Sebastian, wybrałam się ze znajomymi do poblizkiego Biarritz. Tu przypadkowo w tłumie turystów i kuracjuszy spotkałam w godzinach rannych na wybrzeżu panią H., dawną moją koleżankę z pensji i już wówczas zawołaną kolekcjonistkę starej Hiszpanji. Ponieważ do obiadu miałyśmy jeszcze kilka godzin, zajęłyśmy więc miejsce w wygodnych koszach naprzeciw siebie, patrzyłyśmy sobie w oczy, przypominałyśmy dawne dobre czasy, kochaną matkę-Warszawę, wspólnych znajomych, no i ów zbiór „Hiszpanji z Izabelą"; a był to piękny zbiorek, zawierający łącznie z niektórymi błędnodrukami prawie wszystko od 1850 do 1870 r. i już w owe czasy, w r. 1908, kosztujący ładną sumkę.

Cóż się okazało? Otóż koleżanka moja przed dwoma laty kolekcję tę korzystnie sprzedała i to dało jej możność nabycia małej willi w Biarritz.

Do dziś jest ona zapaloną zbieraczką, lecz, jak mówi, unika monotonji w kolekcjonowaniu, twierdząc, że takie zbieranie jest dobre dla emerytów lub spekulantów z zawodu (pour messieurs revendeurs).

— Cóż więc zbierasz? — zapytałam.

— Przedewszystkiem to, co jest modne — brzmiała odpowiedź mojej kochanej Mary — gdyż i filatelistyka podlega kaprysom mody; prócz tego chwytam w lot wszelkie efemerydy!

To już było dla mnie prawdziwą zagadką.

Tegoż dnia Mary sprezentowała mi swój nowy zbiór, „zbiór efemeryd", a więc — o dziwo — ujrzałam rzeczy piękne, dobrze zachowane — na całych listach i kopertach — stemplowane nie grzecznościowo, rzeczy, które odbyły podróż z jednej półkuli na drugą, a zatem:

Boliwię — rok 1869 — wszystkie wartości,
Buenos-Aires — rok 1860 — wszystkie wartości,
Diego Suarez — rok 1890 — komplet,
Grenadę — rok 1861 — komplet z dwóch wartości,
Anglię — rok 1840 — komplet na 5 listach oryginalnych,
Polskę — rok 1860 — dwie odmiany pierwszorzędnej jakości,
Tasmanię — rok 1882 — komplet,
Rosję — Port Artura, na poleconych — 8 wartości,
Filipiny rewolucyjne 18 8/1899 — 3 wartości,
Gilbert et Ellice — rok 1911 — komplet
i wiele, wiele innych okazów, lecz — rzecz prosta — nigdzie nie maglowanych w ogłoszeniach.

Byłam poprostu zdumiona, gdzie bowiem teraz to znaleźć, gdzie kupić, jeżeli chodzi o kolekcjonowanie rzeczy, które „krótko latały“ (Eintagsfliegen) i to na całych listach, gdy kopert jeszcze nie znano, a późniejszych na kopertach.

Aby uniknąć owej wysoce niepożądanej monotonji w zbieraniu znaczków, aby połączyć „utile cum dulci“, uważam za racjonalne kolekcjonowanie krotkotrwałych objektów na listach oryginalnych.

Taki zwrot już oddawna nastąpił zagranicą.

Należałoby się oczywiście w tej kwestji wypowiedzieć pp. członkom „Unji“, a później i zbieraczom-amatorom, nasz „Filatelista“ zaś niech nam wskaże z czasem źródła, gdzie dałoby się coś nabyć „z efemeryd na listach“.

EMMA.

Międzynarodowy Związek filatelistów i korespondentów „Unja“ we Lwowie.

Centrala: Eug. A. SZCZERBAN, Lwów, (Leopol), Zielona 30 (Pologne).

W interesie naszego Związku, należy zamiany i wszelkie inne transakcje, wyłącznie z członkami przeprowadzać. W korespondencji z członkami, podawanie adresu staje się zbytecznem, wystarczy podać: „Unja“ i Nr. członkowski.

W liście członków, brak znaków po nazwisku oznacza, że odnośny członek obecnie żadnych życzeń nie ma i nie należy tak ego przesyłkami obciążać. Przesyłki takie nie będą odpowiadane.

W komisową sprzedaż znaczków nie oddaje się! Członkowie „Unji“ mogą jednakowoż, jak przepisuje regulamin, otrzymywać stale wybory znaczków przez Centralę, za zwrotem kosztów przesyłki, również i przesyłać swoje dublety, oznaczone cenami w Mkp. do spieniężenia w cyrkul. pomiędzy członkami.

Następna ekspedycja wyborów nastąpi 25/9 i dni następnych, to też członkowie chcący otrzymać przesyłki, zechcą o tem zawiadomić natychmiast Centralę. Przesyłka bez przymusu kupna, znaczki w pejedynczych egzemplarzach, wyborów dłużej jak 3—4 dni nie wolno zatrzymywać. Wielu członków zatrzymało z ostatnich przesyłek wybory z znaczkami, upraszamy odwrotnie je odesłać i w przyszłości nie zatrzymywać tychże, albowiem nie jesteśmy w stanie dosyłających materjały na czas obliczyć.

W przyszłości będziemy odnośne konta członków za opóźnioną odsyłkę, ponad dni 8, obciążać kwotą Mkp. 10.— za każdy dzień zwłoki.

Z wyborów można i należy wybierać znaczki pojedynczo, a nie całymi arkuszami, jak to czyni wielu, — pól z wyjętych znaczków nie znaczyć!

Nowe zgłoszenia do Związku płyną wartko — ni którzy członkowie, których nazwiska ukażą się w następnym zeszycie, okazali żywą działalność

w werbowaniu nowych członków, jednakowoż ogólnie zgłoszenia nie wpływają w tempie przewidywanem, biorąc pod uwagę stan liczebny filatelistów polskich, i potrzebę należenia do Związku, który może umożliwić bezpośrednią zamianę.

„Unja“, dzisiaj najliczniejszy Związek filatelistyczny tego rodzaju, nie tylko w Polsce, ale i w wszystkich nowopowstałych państwach, daje możność przez swój ustrój, brakom przeciwdziałać. — Wszechstronna agitacja członków, którzy nie byli w stanie w czasie ferji być należycie czynnymi, ukaże tu swoją wolę, a przecież jest zrozumiałem, że od ilości zgłoszeń w kraju, zawisło wstępywanie członków z zagranicy... od ogólnej ilości członków — pewne, regularne wydawanie czasopisma, które musi być łącznikiem żądań członków. Przez gremialne wstępywanie umożliwia się przezwyciężyć szalejącą drożyznę pap eru, druku i t. p., inaczej bylibyśmy zmuszeni ograniczyć się tylko do wydawania listy członków. Wybierajmy...

W zeszycie Nr. 4—5 ustanowiliśmy dla najgorliwszych członków w werbowaniu nowych, 3 premje w znaczkach pocztowych, cena netto Mkp 500·—, 300·—, 200·—. Nagroda rozdzieloną zostanie pomiędzy trzech najwięcej czynnych członków, w chwili, gdy Związek dosięgnie ogólnej liczby członków 500

Radzibyśmy już to rozstrzygnąć w następnych 2 tygodniach i ogłosić w nast. zeszycie wynik.

W grudniu każdego roku wydanych zostanie nie więcej jak 10 dyplomów honorowych dla tych PT. członków, którzy czy to pracą literacką, czy skuteczną agitacją, czy też czemś innem wybitnem w ciągu roku dla Związku przysłużą się.

Znaczki „UNJI“. Zarząd „Unji“ posiada jeszcze z nakładu przedwojennego „okrężnej wystawy kolekcjonarskiej“ „Unja“ swoje znaczki efektownie wykonane. Cena za serję 5 szt. w 5 kolorach Mkp. 5·—. Od 100 sztuk opłatnie.

* * *

Wzorowy statut wyjdzie w b. r. i będzie obowiązywał już na rok 1922.

Kto podejmie się najrychlej tłumaczenia na obce języki?

Tłumaczenia na język włoski podjął się czł. Nr. 41 p. L. Wagner.

* * *

PT. członków prosimy w korespondencji z Centralą i innymi członkami używać znaczków do opłaty pism, możliwie w danej chwili najrzadszych — obecnie np. wartości fenigowe, 4 Mk. itp., unikając najpowszedniejszych.

Pisma opłacać filatelistycznie!

* * *

Konkurs na projekt dyplomu honorowego dla Związku „Unja“ przedłużony do 1/X br., na ten dzień należy pracę nadesłać pod adresem Centrali.

Dyplom ma służyć do obdzielenia najwięcej zasłużonych członków Związku. — Motywa rysunku ogólno-kolekcjonerskie, jednakowoż filatelja ma być dominująco uwzględniona. — Format dowolny, jednak nie mniejszy, jak 30×20 cm. Następujący napis winien być bądź to w rysunku samym lub otoku umieszczony:

Międzynarodowy Związek filatelistów i korespondentów „Unja“
Lwów (Leopol) Polska.
Mocą uchwały Zarządu przyznaje się Szan. Członkowi Nr. . . . . .

---

w ______________

DYPLOM HONOROWY
za życzliwą i skuteczną pracę (agitację) dla dobra i celów Związku.
Lwów, dnia . . . . 192 .
Zarząd:

Jako nagrodę wyznaczamy w okazach rzadkich wartości katalogowej Frc. 200 — (Mkp. 40.000.—).

Awizo! Wyłącznie dla członków w tej liście umieszczonych do oddania po jednej serji znaczków konstytucyjnych za Mkp. 130·— + opłata do 1/X br.

Lista członków Międzynarodowego Związku filatelistów i korespondentów „Unja“ we Lwowie.

(Mitgliederliste — Liste des Membres. — List of Member. — Liste de Socios).

EUROPA.

Austrja — Autriche.

196. Wien XIII/2. Hans H. Göbharter, Markenhaus „International“, Sechshauser-Str. 93/3 Tausch, Einkauf, Verkauf; Engros en-detail, Preisliste gratis, Auswahlsendungen **I**; **A**: **Bas. M**: **Se. SWK. YT**: **§**: **5**: Corresp. **an. f. n. wł.**

200. —V., Krongasse 3, Schmoll P., Briefmarkenhändler, **A**, en-gros-detail. **§**.

109. — Weninger John, Directeur de Universal Club l'Harmonie, Gr. Wiesendorf b. Gr. Weikersdorf a/d. Fr. Jos. Bahn, N. Oster.

187. Langenlois, Nastl Florian.

227. — Schönauer Franz, Geschäftsstelle des Weltbundes, Rettenbach, Post. Maria Trost (Steiermark), **A**. 10-100 versch.*)

Belgja — Belgique.

201. Terrasse Felicien, rue de Trazequies, Pont à Celles (Luttre) Hainaut, **I**; **A**: **E—Z**. Corresp. **f.**

Bułgarja — Bulgaria.

76. Horinek T., Tuchfabrikant, Sofia, Gerlowo 11. **A. Bas. M. Se. SWK. YT**: nicht über 15·— Mk. Werte. **I. 4. 5 2** nur bulgarische A. in Tausch. Corresp. **n. b. cz.**

108. Biske Alexander, Bijouteriehändler, Varna, Preslavska, Magas. „Chicago“. **A. Bas. M. Se. Y. T.** Corresp. **f. n. r.** Suche Tausch mit Ukraina Sammlern! Nehme Ukraina — gebe Ukraina, Bulgarien. Zuerst Anfragen!

Czechy — Rep. C. S.

140. Kozák Rudolf, major, Dobrichovice 118, obok Pragi. **I. A. ZZ. 2.** Czechoslovakei, Ukraina, Polen, Mittel-Litauen, Österr. **Bas. M.** Corresp. **cz. n. pol. f.**

169. Wellner W., Destilateur, Dobruska Nr. 185. **A, AA.** Aktkarten, **5.** Corresp. **n. cz. f.**

40. Boczek Alfred, Briefmarkenhandlung, Jägerndorf, Mitlacherstrasse 24 **A. AA., Bas., M.** Corresp. **cz. f. n.**

236: Dr. Zdenek Reznicek, prof. gimn., Klatovy. **A. Bas. Se**; 1921; **I.** Pologne; **5**; Corresp. **pol. cz n. an. f. wł.**

99. Goldstein Emil. Pötschmühle, Post Böhm. Krummau. **I. A. 2.** Austr.-Hungaria, Tcheco-Slovaquie.

262. Firut Teofil, urzędnik, Stonawa (Śląsk czeski) A. Corresp. **pol. cz. n.**

Estonja — Eesti.

111. Breyer Johannes, Reval. Girgensonstr. Nr. 11. Zamianę z Polską wstrzymuję!

Finlandja — Finland (Suomi)

180. Björn Erlund, Esbo Alle Finnland und Ingermanland liefere billigst. Verlangen meine Preisliste. Grösseres Posten. Neuheiten besorge Nom. + 10%.

118. Lechtanen Arvi. Helsinki. Flemminginkatu 10 a. **27. A.**

93. Kinnunen Sulo. Lappenranta, **A D. Bas** t. Katalog. Corresp. **fin. n.**

79. Ilmari Ponsio, Briefmarkenhandlung, Tampere, **A.** (en gros), **Bas. M. YT. Gib.** Corresp. **fin. sz. n. an**

122. Lauri Sahlstén, Terijoki **1. —. ZZ. 5.** (nicht unter Mkp. 300·—). **2.** Russland, Kaukasien, Krim etc., **Bas. M. YT.**— Corresp. **n an. f. fin. u. r. Q. V.**

Francja. — France.

96. Clichy pres., Paris. 15' Rue d'Alsace, Varin Lucien. **E; G; J; K; M.** (Verlangen Sie Prospekt Clubs **C. P.** Mitglieder in allen Ländern)

89. Gonesse (S. et Ol.) 49 Rue l'Hotel de Ville, Perrani André, Directeur du Club l'Etoile, Philatelique, **A.**

Gdańsk — Danzig.

82. Oliva W. O. Eichmann, Briefmarkenhandlung. **A.**

104. Zoppot, Nordstr. 17, oder Tczew, Królewska 25, (Polen), Odrowski Feliks, Kaufmann. Tausche Alt-Deutschland u. Alt-Polen, gebe alle Ausgaben Danzig.

Hiszpanja — Espana.

212. Barcelona, Valldoncella 35—1a—1a. Santaliestra Alfonso, A
84. Valladolid, Senor. Consuelo Alonso, Direct. „Union Club Vallisoletana", Rue Duque de la Victoria 4. Kto przyśle 1000 powszednich znaczków, otrzyma 60 kart widokowych. 1-1000 A: 2; 60: D. Corresp. hl. f.
214. Zaragoza, Corso 10. Luis Andres, A. per quanti. 2: Espagne: Colonies

Holandja — Nederland (Pays-Bas).

260. Rotterdam, Avenue Concordia 98, 100 en 101, Dr. A. H. C. van Senus, 1A: Pologne local. Bas. M. Corresp. f. n.

Litwa Środkowa — Lithuanie pol.

46. Wilno, Kalwaryjska 6—2 Marszałkowicz K., rotmistrz. A. Bas. Se. Corresp. f. n. pol. an.
166. — ul. Teatralna 5. 5. Wołkowyski S. 1: A AA: 2; Litwa środk. Corresp. r. pol. es. f n.

Łotwa — Lettonie.

193. Libau, Kraut-Strasse 16a, S. Munitz, Briefmarkenhandlung.

Niemcy — Allemagne.

175. Leipzig-Schleussig. Oeserstr. 2/IV. Müller Konrad.

Norwegja — Norge.

188. Stavanger, Torsgt 3. Alpin Gustaw. A.

Polska — Pologne.

21. Bereżnica królewska p. Żydaczów, ks. Senyk Kornel. proboszcz. 1; A: Bas. M. Se 4: 5 Corresp. n. pol. r. u.
25. Będzin, plac 3-go Maja l. 3. Wyłoga Izak. A: ZZ: 2. Pollando. 5; Bas M. Se. Corresp. he. pol. n.
292. — ul. Kościuszki 5, dom p Łypka. Sercarz Maur., 1: 2: A: AA; Bas. M. Se. B: D: E: G: K: L: P: R: Z. Corr. n. pol. r.
293. — ul. Kołątaja 39. Goldfeld Władysław. 1; 2; A: AA: Bas. M. Se. B; D: K: L: O: P; Q; R. Corresp. n. pol
216. Folwark Białoboki, p. Kańczuga (Ordyn. Przeworska), Zbigniew Kamionka Jarosz. A: Bas. YT; 1; 4; wyższe wart. Corresp. f. n. pol.
6. Białystok, (pałac Branickich, Seminarjum), Rusiecki Wacław.
70. — ul. Okrągła 1—10. Mer Michał, ucz. II. kursu semin. A,
74. — ul. Giełdowa 6. (skrytka pocztowa 53), Ajer Izak, A: AA; B; Z; Y; §. Corr. es. he. n. pol. r. f.
184. — ul. Słonimska 31. Malinowski Józef. A: AA; ZZ Corresp. pol. r. f
23. Biecz, Mgr. W. Fusek, wł. apteki. A; Bas. Y. T. 5. Corresp. cz. es. f. n. pol. an.
106. Bielsko na Śląsku (Bielitz), Salzgasse 10 (Śląsk Cieszyński) — Czerny Rudolf, Lehrer u. Schriftsteller. 1; A. Corresp. n.
148. — Bielitz, Schiesshausstr. Nr. 8. (Schlesien), Hirschbein Karl, Akademischer Maler. A; Bas. M. Se. 1; 4; 5: Y. Corresp. an. f. n. pol.
51. Brunów, p. Rudzice (Śląsk Ciesz.) Benek Jerzy, introligator. ZZ. (Zbieram wszystko).
289. Brzesko Jerzy Kunce. 1A: 4; 2; Pologne, Autriche. Bas. M. Corresp. n. pol. f
284. Brzozów, Kapiszewski Stanisław. A, Bas. M Donaupost 1921. Corresp. n. pol.
168. Bydgoszcz, Aleje Mickiewicza 5. Stanisław Ostoja Zabierzowski, porucznik 62 pp. 1; A: AA: 2: A; 5. Corresp. pol. f. r. n
274 — ul. Mazowiecka 13, Fibich R.
24. Bystra obok Białej. Szarewski Kazimierz.
133. Chrzanów, ul. Krakowska 190. Schönberg S. A
159. Chlewczany k. Uhnowa (Małopolska), Kretinszky R.. Güterinspektor.
11. Cieszyn polski, ul. Głęboka 7, Pławny Zygmunt, subjekt handl. u firmy Kopy. A; Bas Se. Corresp. n. pol.
55. Cisna (Małopolska). Dubaj Jan, st. oficjał poczt. A: ZZ; Bas. YT; Corresp. n. pol. f.
285. Czortków, Ochocki Michał, dyżurny ruchu P. K. P. 1A: ZZ: 2: ZZ; Bas. M. YT. Corresp pol. u. n r. cz.
39. Częstochowa, Ostatni Grosz, ul. Bór 43. Ladros Piotr, urzędn. państw., A AA; B; C: ZZ.
176. — II. Aleja 34. Kamiński Tadeusz. A Corresp. pol. f. r.
288. — ul. Kilińskiego 21. Ebert Jerzy, student Politechniki warsz. A: G; E; Bas Se. Corresp. an. f. n. pol.
298. Chyrów, Zakład OO. Jezuitów, Huczyński Jan, uczeń V kl., gimn. 1A; ZZ; Bas. YT. Corresp. pol. f. n.
3. Dąbrowa Górnicza, ul. Ogrodowa 2. Skwara Władysław. 1; A. Corr. pol. n. r.
72. — ul. Sobieskiego 29. Vielrose A., inżynier górniczy. A.
125. — Louis Chrétien, Employé, Societe Huta Bankowa. A: Bas. YT. 1921. Corresp. f. pol.
154. — Huta Bankowa. Kaznowski Wacław, chemik. A; Bas. Se. YT Corresp. f. n. pol. r.
9. Dąbrowa koło Tarnowa, Hnatyk Eugeniusz, koncypista Nam. 1; A; (Ukraina wschodnia i zachodnia) Bas. Se. 1921

2. Polską, austr. pocztę lotniczą i polową II. III.
190. Drohobycz, Liczek Karol Władysław, urz. gal. Tow. Naft. „Galicja" Sp. akc. I; 2; A Corresp. pol. n. r. u. cz.
49. Garwolin, wojew. Lubelskie, Broniatowski Ludwik, naczelnik Urzędu skarb. A. Corresp. pol. n. f. an. r.
63. — Lewański Tadeusz, adwokat przysięgły, A. Corresp. f. pol. r.
171. Gorlice (Małopolska) Neubert Franc. urzędnik prywatny. A; Bas. M. Corresp pol. cz. n.
127. Grodno, Plamsch A., Pastor d. evang. Gemeinde. A.
209. — Hampel Paweł, kasjer. Bank Przemysłowy Warszawski, A; 5; D: R. Corresp. pol. n. r. f.
67. Jagielnica k. Czortkowa (Małopolska wsch.), Axelrad Bernhard. A: Bas M Se. 5. Corresp. an. es. f. he. n. pol. r. u. w.
248. Jarocin (Wielkopolska), Kołodziej Jan, dyrektor gimn.
250. — Rynek 2, Zaremba L., właściciel apteki
264. Jasło, ul. Słowackiego, Szaller Ludwik. IA: 4; 2; Pologne, Europa Centr. Corresp. pol. n. f.
301. — ul. Kraszewskiego 633, Szymański Jan, słuchacz med. A; 2: Pologne, Yougo-Slavia: SWK. Corresp. pol. u. f.
167. p. Kock maj. Górka (Ziemia Siedlecka), Różecki Mieczysław, rolnik-buchalter. A Corresp. pol. r. u.
4. Kielce, ul. Kolejowa 46, Kiebabczy Jerzy technik. A
62. — ul. Kolejowa Nr. 19. Skowroński Alojzy, księgarnia.
235. — ul. Kolejowa 22. Nowak Mieczysł., kupiec, I. A. 4. I. U. Z.
252. — ul. Leonarda 13. Laskowski Remigjusz. stud. uniwers.
270. — ul. Kolejowa 43. Polak Józef.
2. Kraków, ul. Batorego 4. Konopka Adam. I: 4: A. Europa, Plebiscite, Danzig en-gros 2. Polonia en-gros. Bas M. Y.T. Corresp. f n pol.
32. — ul. Mikołajska 13 Dziubanowska Marja, żona dyrektora drukarni Związkowej A: ZZ
41. — XXII. Serkowskiego 15. Wagner Leopold, urzędnik sąd. i właśc. realności I: 2; A: AA. Corresp. an f. n. pol. wł.
65. — Dębniki, Sandomierska 4. Strzetelski Zdzisław ucz. gimn.
73. — Jasna 3. Epstein Michał, słuchacz uniw. A. Bas. M. 5. Corresp. n. pol. f.
98. — Wrzesińska 10. Dr. Józef Tislowitz porucznik. A. Bas. M. Se. SWK: YT: Corresp. an. f. n. pol.
101. — Karmelicka 21. Zw. filatelistów (Phil. Club de Cracovie) na ręce p. Grębskiego, kier. wymiany. A.
124. — Filarecka 21. Wojnarowski Tadeusz, prac. biura w Urzędzie kolejowym. A. Bas. M. Corresp. pol. n. E. K. L. M.
179. — Aleja Mickiewicza 55. Kliemchen Józef, uczeń VII. kl. gimn. A: AA: Bas. M. Donaupost D; ZZ. Corresp. pol. n.
29. Krosno (Małopolska), Grzelak Antoni, handlowiec, Bazar bławatny, I; 4; 2; (wszystkie państwa — tous pays) Bas. M. Se. YT; 5. Corresp. pol. n. r. f.
36. — Wauters Achilles, Chef de bureau, (c/o firmy Waterkeyn), I: A; Bas. Se. Corresp. an. f. h. hi. u. pol
37. — Michoń Julian, urzędnik rafinerji, Bas. Se. 1; 4: 2: A. Corresp. pol. n.
58. — Łoś hr. Adam, starosta, Starostwo.
15. Lublin, Dolna p. Marji 25, Kawka Kazimierz, A: ZZ
27. — ul. Konopnicka 3, m. 7. Szurmiński Marjan kancelista, ZZ.
50. — Graniczna 10, m. 1. Dobrowolski Mieczysław, urz. państw.
57. — ul. Bramowa 4. Halbersberg M. I. A. Gdańsk, Ukraina, Zamorskie.
141. — Lubartowska 24. Kacenelenbogen Natan, student, A: AA: Bas. M. YT. S. Corresp. f. he. n. pol. r.
1. Lwów (Leopolis), ul. Zielona 30. Szczerban Eug. A., I: A; (per 1, 10, 100, 1000) Bas. Glb. Se. YT, 2) Ukraina, Pologne etc.: B; Q: S: X. Corresp. an. cz. f. hl. k. n. pol. por. r. sł u. wł.
5. — Kurkowa 46. Marszałkowicz Jan, urz. wojsk. A: Bas. Se. YT. Corresp. f. n. pol.
10. — Zielona 30. Czyżewski Zdzisław, kupiec I: A; ZZ. 2 Polonia Bas. Glb. M Se. YT. Corresp. f. n. pol.
18. — Ponińskiego 6. Jezierski Henryk, urzędnik. I: A: ZZ; 2. Polonia, Ukraina, Bas. M. Se. SWK: YT. Corresp. cz. n. pol.
31. — Ziemiałkowskiego 4. Marjan hr. Łoś, porucznik. I: A: ZZ. (wojenne — t. p. de guerra), 2: (Polonia, Ukraina, Novotcherkask) §: 5. Corresp. f. n. pol. r. u
43. — Karmelicka 6. Steblecki Eugen., handel marek poczt. A; en-gros — detail. Bas. M. Se. YT. Corresp. pol. r. u. n. f. cz
64. — Kleinowska 4. II. p. Rad Bronisław, sędzia Sądu okręgow., I: 2: A: ZZ. Bas. M. YT. 5. Corresp. f. n. pol Zamianę przeprowadzam tylko poza Polską.
66. — Hausnera 8, II. p., Liniowski Kazimierz, przemysłowiec, I: A: AA; ZZ: 2; Ukraina, Denikin, Russia, Polonia. Bas. M. Se: D. M. Corresp. n. pol. r. u.
100. — Mochnackiego 38, Dzieliński Karol, emer. urzędnik, I: A: AA: ZZ; 2. (Ukraina wschodnia, Polska). Bas. Se. 5. Corresp. n. pol.
115. — Boimów 20. Dreikurs M., kupiec. I: 2: A: ZZ: Bas. M. 5: Corresp. n. pol.
120. — Wałowa 2. Stark Henryk, kupiec,

129. — Kurkowa 17. Sozański Andrzej, I: A: 4: 2: Polska. Plebiscyt, G. Śląsk. Bas. M. Se 5. Corresp. an. f. n. pol. wł-
137. — ul. Lwowskich Dzieci 54, Matejko Jan Aleksander, I; A. Corresp. cz. f. n. pol.
177. — Legionów 31/II. Loewenherz Juljusz, kand. adwokacki, I: A: 4: 2; ZZ: 5. Bas. M. Se. YT. Corresp. pol. n.
197. — Kopernika 3, Weni Ernest, słuch. praw, A: 4: Bas. Se. M. Corresp. pol. n. an. f.
198. — Potockiego 27. Domaszewski Jan, inżynier, st. kom. bud. kol. P. I:A: 4: Bas. Se. M. Corresp. pol. n. f.
229. — Łyczakowska 21. Mikszówna Helena.
231. — Ziemiałkowskiego 4. Żwirski Klemens, słuch. filoz. pr/adr. M. hr. Łoś, I; 2: R: X: Y: Corresp. pol. f. n w.
234. — 3-go Maja 5. Huber Rudolf. kapitan W. P.
242. — Zielona 5. Neuberger B., IA: 2; Pologne. Lithuanie, Ukraina, Bas. M. Se. Corresp. cz. f. n. pol. he.
245. — Zimorowicza 17. Meyer Wład., sędzia okręgowy.
246. — Klonowicza 16/I. Spittal St., kapitan lekarz.
247. — Kurkowa 25. Peter Janusz kapitan W. P., IA: wyłącznie lokalne i Puck.
253. — Sakramentek 4. Luft Bronisław, IA: ZZ: 2: Pologne, Ukraina (rus. et occid.) Bas. M YT. Corresp. an. f. n. pol.
268. — Piastów 12. I. p, Dziedzic Karol, urzędn. kol.. IA ZZ; 2: Pologne, Serbia, Roumania, Bas M. YT. §. Corresp. f. n. pol. r. u
271. — Grunwaldzka 9. II. p., Pandler Emil, słuchacz politechniki, IA: 4: 2: Pologne. Bas. M Corresp. pol. n. f. k.
277. — Cytadela 7 Kraus Albert, IA: 4; 2: Pologne, Ukraine. Bas. M. Corresp. pol. n he.
283. — 3-go Maja 2. Dr. Zygmunt hr. Lasocki.
290. — Batorego 34. Dobrowolski Eugeniusz, refer. techn. Okr. Dyr. Odbudowy, IA: (wojenne — t. p. guerre) 4: Pologne: Bas. M Corresp. pol. n. f.
291. — pl. Marjacki 4. Hotel Europejski, Niżnik Mieczysław, IA: 4: 2: Pologne et 4: Bas M. 5. Corresp. pol. n.
299. — Zielona 11. Ks. Dr. Paweł Pomykacz, proboszcz ewang. IA 2: Bas M.
300. — Kościuszki 11. Grabowski Kazimierz, IA: 4; 2. Pologne, Bas. M. Corresp. pol. n. u
164. Łężyce p. Zagórze (Pomorze) Wojke Leon. A: Bas. M. Corresp. pol. n. f. an.
19. Łódź, Piotrkowska 19. Lichtenstein Wład., właśc. Biura filatel. A: AA: §. Corresp. pol. n. f. r.
34. — Przejazd 37 (P. O. Box 105) Kowalski Marjan, kasjer, A: Bas. M. Se. YT.; V. T. Corresp. an. f. n. pol. r.
61. — Moniuszki 7. Wojdysławski Marek, kasjer fabryki, I: A: rzadkie okazy polskie: 1860/63 lokalne na oryginalnych kopertach; 2. wszystko, |prócz przedwoj. Bas. M. Se. SWK. 5 Corresp. n. pol. r.
162. — Andrzeja 30. Silberstein S., handel marek poczt., I: 2: A: Bas. M. SWK. §. Corresp. n. pol. r.
186. — Milsza 10 Braus Ryszard, kupiec, A. Bas. M. Se SWK Corresp. f. n. r. pol.
192 — Wiznera 12. Inż. Krzyżanowski, Jerzy, Dyr. Wydz. tel. przy kolei państ.
273. — Pusta 11. Härtig A., A: AA: B Bas. M: §; 5.
297. — Aleje Kościuszki 31, Hesse Alfred, handlowiec, A: Bas. M. Corresp. pol. r. n. f.
20. Łuck (Wołyń), Jagiellońska 46. Korczemny Grzegorz. uczeń VIII. kl. gim. I: 2. A: ZZ. Corresp. f. pol. r. u.
26. — Kredytowa 5. Fisz Echil, uczeń VII. kl. I: A: AA: ZZ. 2. Russia, Romanow. Ukraina. Corresp. n. pol. r. u. f. he.
30. — Rówieńska 11. Mikołajczuk Piotr, uczeń VII. klasy gimn. ukr., A: ZZ: J: M: P. Corresp. u. n. pol. r. he. an. cz. f.
52. Francuska 3, (dom. Blindera), Kagan Szaja. uczeń, I: A. Corresp. pol. r. he. n.
136. — Haniszewski Juliusz, referent przy Dyrekcji robót publicznych.
150. — Adwokacka 7, Związek Ziemian Wołynia, Lewicki Konst., urz. podatk., I: A: ZZ: 2: Polonia, Ukraina (Kiev: Podolien, Winnica), Bas. YT. M. D. G. Corresp. pol. r. u. n. f.
213. — Cicha 4. Finkelstein Pejsach, I: A: Corresp. pol. r. u.
220. — Kraśnieńska 6 (dom Swobody), Krzemiński Michał, kancelista, I: A: B: ZZ. Corresp. pol. r. u.
221. — Płocka 22, Zindeluk Szmul, I: A: ZZ. Corresp. f. he. n pol r. u.
222. — Jagiellońska 55. Melemewkier Pejsach, I; A. Corresp r. pol. u.
238. — Szeroka 1. Łender Wala, I: A. Corresp. he. pol. r.
7. Mielec ul. Kościuszki, Kutrzeba Tad. Marjan, I: A: ZZ: (Nouvelles) 2: Polonia A. D. 5. Corresp. pol. n
53. Modlin, Dębski Stanisław, kadet-sierż., Korpus Kadetów. 1 komp., 2 pluton, A.
44. Myślenice, Werschler Ludwik, prof gimn., A; AA: Bas. M. YT., 4. 5. Corr. pol n. f.
114. — J. S. Płatkowski, sekretarz Magistratu, I: A: Bas. M. Corresp n. pol.
121. — Dr. Emil Bicz, kand. adwok., IA: : 4: Bas. M. Corresp. n. pol.
139. — Ponurski Władysław.
183. — Michoń Adam, oficjał Star., Starostwo. IA: : AA: YT. Corresp. an. n. pol.
54. Nakło nad Notecią, Zawirowski Józef, prof. gimn., A: D: E: G: L; M: X: Bas. Se. 4. 5. Corresp. f. n. pol. r.

225. Nowy Sącz, ul. Jagiellońska 59. Kaliski Tad., prakt. introl., A; AA; B.
257. — Długosza 18. Sekułowicz' Adam, A; AA; Bas M. Se. 4. 5. 2. Pologne. — Corresp. pol. n.
266. — Długosza 45. Polek Eugeniusz, A; AA; B.
119. Opatów, Starostwo (Ziemia Radomska) Bełczowski Antoni, I; A: 4: 5: Se: M. — Corresp. n. f. cz. wł. an. D.
218. Ostrowiec, Żabia 10., Ratusiński A.
116. Piotrków, J. Modrzejewski, inżynier, Gazownia.
199. Potutory, Hroboni Kazimierz, nacz. stacji, A.
16. Poznań, Szkolna 10. Wierzbicki J., Handel marek zagranicznych. I: A: Bas. M. spec. wojenne — Kriegsmarken. — Corresp. n. pol.
143. — Wyspiańskiego 8. Szczepański Bol., kapitan W. P. I; 2; A; Bas. M. — Corresp. pol. n. u.
8. Przemyśl, Mickiewicza 47. Machowski Franciszek, Rej. Zarz. Budowl. Kwater., I; A; ZZ: 2 Polonia, Russia 5; Bas. M. YT. Corresp. cz. k n. pol. r. u. w.
42. — (Zasanie), Stupnicki Mieczysław, Firma „Tani Bazar"..
45. — Kazimierzowska 7. Poppers Zygfryd, handel marek poczt, I; A: ZZ. (per 10—1000 p. ou series), 2. Central Europe. Bas. YT. M. Se. Corresp. f. n. pol. an.
69. Przeworsk (Małopolska), Skórkowski Tadeusz, inżynier, A. Bas. M. YT. 4. 5. Corresp. pol. f. n.
123. — Siwiec Leopold. nacz. Urzędu poczt., I; A; 4: 2: ZZ: Bas SWK: Kümin Beil; Corresp. pol. n. f.
80. Puławy, Szpitalna 22. Sztamler Salomon, Exchange postage — stamp from Poland and Austria II. Feldpost.
251. — ul. Lipowa, Gąsiorowski Jerzy, I;A; 4: 2: Pologne; Bas. M. Corresp. pol. n.
295. Pysznica ad Nisko, Kempf K., inżynier, Dyrekcja dóbr. A.
210. Radom, Lubelska 57. Orłowski Jan, A: Obszary Plebiscytowe, Bas. Se. Corresp. pol. n. r.
56. Raków, p. Częstochowa, Stryjewski Józef Tadeusz, A. Bas. M. Se. YT; S. T. N. Corresp. es. pol.
60. Równo (Wołyń), Dyrektorska 9. Dekonicki Wiktor, I: A; Nouveautes ZZ; 2: Pologne, Russia. Ukraina, Bas. YT. M. Corresp. pol. r. f. b. s.
145. Rzeszów, Dąbrowskiego 787/I Pilzer Juljusz, podporucznik-podlekarz, 21 p. art. pol.
153. — Dr. Reiss Walerjan, podprokurator, A: I: 4;
156. — Zamkowa 6/I ofic., Kośmiński Kazimierz, podpor. W. P., ZZ.
219. — Reformacka 606. Szczerbiński Jan. nauczyciel emeryt.
226. — Krakowska 29, I p., Szczerban Aleksander. urz. techniczny, I; A; Bas. Se. 5. Corresp. n. pol. u. wł.
158. Sanok, Apteka M-ra J. Górnego, Sawczak Jan Włodz, farmaceuta.
215. — Florjańska, Różycki Ludwik, podpor. W. P., A.
75. Sandomierz, Łopuszański Jan, uczeń męskiego gimnazjum państw. kl. VIII., I; 2: A.
254. — Rynek 21. Winnicki Marjan, A: B.
203. Sędziszów (Małopolska), Worek Władysław, st. pocztmistrz, I A; 2 A.
255. — Krzysik Franciszek, kierownik składn. „Kółek rolniczych", I, 2, A.
59. Siedlce, Skrytka poczt. 23. Zbrońska Jadwiga, A. Bas. YT. Corresp. cz. f. n. w. wł.
244. — Starowiejska 32. Prokopiak Władysław.
17. Sieniawa ad Jarosław, Horodecki Marjan, urz. podatk., I; A; Bas. Se. 5. SWK. Corresp. pol. n. f. u.
205. Sokal, Szaszkiewicza 95. Karawan Włodzimierz, A: §.
172. Sosnowice, Targowa 8. Percik Mieczysław, ucz. prac. w P. Banku Przemysłowym, I: A: ZZ: Bas. M.
282. Skole, Jędrzejecki Celestyn, dyr. handl. I: A: C: nur Tausch — only exchange. Corresp. pol. r. u. an. n.
147. Smolnica, p. Stary Sambor, Knaur Albert. wł. dóbr.
48. Stanisławów, Lipowa 37. Luster Bolesław, abiturjent gimn., A: (tylko wojenne — soul. guerre), Bas. M. Corresp. n pol.
13. Tarnów, Wałowa 39. Fries Ch.
47. — Wałowa 6. Schimmer Józef, I:A:4:
144. — Wałowa 24. Funarski Zygmunt, urz. Banku Małopolskiego.
149. — Skrytka pocztowa 26. Strom Herman, I: A: 100—1000. Bas. M. Corresp. pol. n.
275. — Lipowa 16. Rawicki Wiktor, A: 4; Bas. M. I: SHS: 2 Pologne; Corresp. pol. n.
161. Tomaszów Rawski, Antoniego 15. Handwerger Gustaw, I; A: AA: Bas. M. §; B: Y; Z; Corresp. f. n. pol. r.
146. Toruń-Podgórz, Jagiełło Wład., porucznik, Grupa szkolna Art., I: A: Bas. YT; AA: 2 C. (Turquie). Corresp. pol. n. f. wł. cz.
155. Trzebinia II. Wossalo Mieczysław, A: I; 4; Bas. M. Corresp. pol. n.
157. — II. Kamiński Stefan, prakt. handlowy, „Gaz", A: Bas. M. Corresp. pol. n.
223. — II. Dworzec, Klimczak Wojciech, urz. poczt.
265. — II., Gerus Jan, IA; 4; 5: Bas. M. Corresp. pol. n. u.
272. — (Huta cynkowa), Chucherko Stefan, urzędnik, IA, 4; Bas. M. Corresp. cz. pol. n.
281. — (Huta cynkowa), Kulik Eugeniusz, urzędnik, IA: 4. Corresp pol. n. cz.

280. — (Huta cynkowa), Morawetz Otto, urz., A; 4: D: E: F; G; H: J; K: L: M: N: X: Y; Z: Corresp. an. n. pol.
130. Tustanowice (Małopolska). Włodarski Stanisław, kierownik kopalni.
261. Ustrzyki Dolne, tartak par., Teicher Leopold. IA.
12. Warszawa, Królewska 35. m. 5. Gryżewski Tadensz, A: D: E: F: G: H: I; Corresp. f. n. pol. r. (Poszukuje koresp. z miast. gdzie były prowizoryczne znaczki polskie, z Wilna, Kołomyji i b. ok. austr.).
14. — P. K. U. 5 p. Leg., ul. Długa 27. Olszewski Witold, major W. P., A; ZZ.
22. — Wspólna 34—2. Kąkolewski Witold, inżynier. I; A: 2; Polonia, Central Europe: Bas. M. Se. YT. 5.
33. — (Praga) ul. Marcinkowskiego 1 m. 13 Socharski Mieczysław, rewizor Kontr. PKP.
35. — Drewniana 14. m. 11. Adamczyk Erazm, litograf. I: A: Bas. M. Se. Corr. pol.
68. — Ordynacka 13. Bernstein Wilhelm, literat filatelistyczny, A: AA; I; 4; 5; Bas. M. YT. Corresp. n. pol. r.
71. — Moniuszki 4—26. Raszewski Tadeusz, A: Bas. Se. M. 5. D. Corresp. f. n. pol. r.
117. — Zgoda 6. Benko Ljubibratić, właśc. Ajencji handlowej, I; A; 4: 5: Bas. M. Se. SWK. 1921. Corresp. b. f. k. pol. r. s. sł. wł. n.
126. — Wspólna 45. m. 5. Kolbe Otton, inżynier komunikacji, A. Bas. Se. Z. — Corresp. an. f. n. pol. r.
128. — Marszałkowska 40, m. 17. Bogumił Żak-Żakowicz, A.
131. — Ogrodowa 44. Lorencki A.
135. — Nowogrodzka 18. m.16. Krupiński Stan., inżynier, A: Bas. M. Se: YT. Corresp. f. pol.
160. — Żabia 1. Rosengarten Natan, inżynier, A. I. Afrika: 2. Europa: Bas. Se. Corresp. pol. n. r. f.
170. — Graniczna 15. m. 16 Bluman Saul.
173. — Prózna 14 m. 2. Koerner Józef. A: Corresp. an. f. n. pol. r.
174. — Nalewki 41—9. Mirski Jakób, A· (wyłącznie wojenne) Bas. M. YT. §; Bony żywnościowe, znaczki dobroczyn., pamiątki woj. D-Z; Corresp. pol. r. n. he. f. an.
181. — Topiel 8. m. 14. Łada Władysław. I; A; 4: Bas. M. Corresp. pol. n f.
191. — Nalewki 14. Manason A., A: AA; ZZ; Bas. Se §: Corresp he. pol. n. r.
195. — Piękna 2. m. 3. Rachmanow Włodzimierz, I. Szwajcarja, Suisse, Schweiz, A: AA; B: C: 2. Polonia. Corresp. an. f. n. pol. r. (Ekspertyza znaczków pocztowych szwajcarskich).
206. — Elektoralna 21. m. 3. J. Landa, A: AA 2. Corresp. n. pol. r.
224. — Marszałkowska 127. Dr. Kijewski.
228. — Nowolipie 65. Reichert Edward, A; Corresp. pol. he. an. n.
232. — Złota 62/29. Kac Jan, IA: Bas. M. Se. Corresp.: pol. r. n. he. ło.
233. — Graniczna 6. m. 3. Szejnman Albert, A; Corresp. pol. r. n. es. f.
237. — Żórawia 33—23. Klimecki Stefan, art. muzyk, IA: 4; 2. Pologne, Bas. M. Se. YT. 5. Corresp. f. pol. r. wł. F R.
239. — Elektoralna 12. Szymański L., IA: Bas. M. Sc. Corresp. n. pol. r.
249. — Hoża 64. m. 1. Janota Jan, kapitan W. P., IA; Polska, Austrja, Niemcy, Rosja; 2. Rosja, Austrja: 5. Bas. Se. Corresp. pol. n. f. r.
258. — Waliców 6/23. Engelman J., A: AA: ZZ: Bas SWK. Corresp. pol. n.
263. — Case postale 84. Dr. Georges Farine, Chimiste, IA 5: Bas. Se. YT. SWK. 2. Pologne, Ukraine, Russie, Finlande, 3. Envois en dessous de Frc. 200. Corresp. f. n. pol.
267. — Hoża 5. m. 25. Wiesław Saryusz-Romiszowski, IA: 2. Pologne, Russie, Bas. M. Corresp. pol. r. f. n. u. s. b.
276. — Zielna 4—3. Rodzik Czesław.
28. Wiśniowa k. Dobczyc (Małopolska) Biestek Wład., nauczyciel, I; A: 4: 5. Corresp. pol n.
296. Wohyń (Ziemia Siedlecka), Hradecki Karol, kier. szkoły, I: 2; A; 5: Bas. YT. Se. Corresp. pol. u. cz.
287. Wołomin obok Warszawy, Małek Mieczysław, kapitan W. P. (Wybory tylko przez Centralę).
152. Wojnicz ad Tarnów, Patla Tadeusz, urz. państw., A: (per 1—25 p. ou series) Bas. M. Se. YT. §. Corresp. pol. f. n. k.
151. Wojniłów (Wsch. Małopolska), Smetański B., A. Bas. Se. Corresp. n. pol. u.
294. Włocławek, Tumska 15. Szymański Kazimierz, kupiec, IA: AA; Bas. M. Se: SWK. YT. B. Corresp. pol. f. n.
302. — Żabia 12. Rozenfeld Dawid, inkasent elektrowni, IA· B: Bas. M. Corresp. n. pol.
77. Zawiercie, Isaak Juljusz, entomolog, I; A; Bas. M. Se: YT. Corresp. f. n. pol. r.
240. — ul. Piłsudskiego 1 Siemiatycki Dawid.
259. — ul. Piłsudskiego 39. Mamelok Juljusz.
269. — Weintraub Wiktor, Co. T. A. Z., IA: AA; ZZ. (S. H. S; Danzig, Hongrie. Silesia): 5.
279. — 3-go Maja 27, Pławner Bernard.
286. — Nowy Rynek 34. Dr. K. Perlin, dr chemji, IA; Gdańsk, Węgry, 2. Czechy. Bas. M.
138. Żychlin (Ziemia Kutnowska). Szuszkowska Jadwiga.
165. Zgierz, Knapski Feliks, A.
142. Żywiec, Nowotarski Władysław, insp. szkolny. I: A; 4: (Polskę specjalizuje), 2.

Pologne, Plebiscite, Danzig, **Bas. M.** 5. Corresp. **f. n. pol.**

182. — Charlewski Tad., prof. szkoły realnej, **IA**; : 4: **Bas. M.** Corresp. **pol. n. f.**

Portugalia — Portugal

105. Lisboa, Pereira Raul, Directeur „Portugal-Echange Club", 69 Rua de Arrabida. **A. Bas. Gal** Corresp. **por. f.**

112. — Antonio Joaq., Teixeira, Presidente „Int. Algarve Echange Club", Rua de Poço dos Negros, 40—2.

163. Porto, rua de Cedofeita 147. José da Silva Pereira. **A**: per 10—500. **Bas. YT.**; 2 Portugal. Corresp. **f por.**

Rumunja — Roumania.

211. Timisoara, Drexler Wilhelm, Direktor der Kettenfabrik, **I. A**: Ukraina (keine Polen), **2** Rumunia S. H. S. **Bas. M.** Corresp. **n.**

Serbja — S. H. S.

87. Stip, Sokolović Miliwoj, Sekr. de Police, **A**: **Bas. M. YT.** Corresp. **b. n. s. k.** (s).

134. Bátaszék, Baranya (Rep. S. H. S.) Marko Bogdan, Postbeamter. Kr. Srp. vojna cenzura, **I. A**: **2.** Serbia, Hongrie, S. H. S. Corresp. **n. s. w.**

Włochy. — Italia.

95. Arco, Graziano Angelini. **A**: Corresp; **n. wł.**

178. Polonne (Novarra), G. De-Pierra, **A**: Corresp. **wł. f.**

189. Teramo, via G. Oberdan 3. „U. C. A" Unione fra Collez. Abruzzesi, La revue „L'Abruzzo Filatelico" cherche dans tous les pays des abonnes et des representants à des bonnes conditions. Demandez les à la Direction „L'Abruzzo Filatelico".

Węgry. — Hongrie.

83. Györ, Arpad utca 47. Guzmits Karl, Stadtbeamter in Pension. **A**: **ZZ**: **Bas. M.** Corresp. **n. w.**

91. Debrecin, Fö u. 38, Springer Josef, Sekretär, **I**; **A**: **ZZ**. **2.** Ungarn (Węgry). Umsturz 5. nur bessere Marken!

AZJA.

86. India (Asia), Hay Edward, Co. Post. Box. 1069 C. Calcutta, **A.** per 100—1000 versch. oder gem., **2.** des gl. Quantum aus Indien etc. Corresp. **n. an. f.**

97. Allahabad (India) Asia. Miss R. Cleveland c/o globe Filatelic Stores, **A**: **Bas. Glb YT.** Corresp. **f. n.**

230. Cyril B. M. De Souza, Stamps Bought. Sold et Exchanged, Bombay, 15, Dabul, India. **IA** Poland (only issues surcharged an Austrian an German); Ukraine an Austrian and 1921, pictorial issue, Silesia, Memel, Danzig (timbr. Plebiscite) etc. 1—10 copies of each, **Bas. YT. 2I** Corresp. **an. f.**

278. Sahhar Bachir, Mosoul, Mesopotamia (Iraq) Asia; **IA**: t. p. 2 Mesopotamie: Corresp. **f. t.**

90. K. Sato et Co, Stamp Dealer, N 20 Shi-chome Kojimachi. Kojimachi-ku. Tokyo (Japan), **A.** per 10—10000 **2.** Japan, Foreign Colonial Rev. et Stamps. Corresp. **an. j. ch**

94. The Hayashi, Isamu Stamp. Co. P. O. Box 9, Semba. Osaka (Japan) **A** per 100, 1000, **2.** Japan, **Bas Glb. Se.** Locher etc. Corresp. **an. j.**

AFRYKA.

132. O. Gelpke. Accra, P. O. Box 21, Gold Coast, (West-Afrika), Suche Scinde. Nur **A. C.**: Essays-Neudrucke. **Bas. Glb. YT.**, Suche Elsass-Lothringen, Helgoland, Schweiz nur ungezähnt, Schanghai. Corresp. **an. d. f. h. hi. I. n. no por. ru. wł.** Kaufe Scinde. Wil suply membres with current issues post free with 10% premium. Prepaid Orders only. Tausch erst Anfragen.

185. Negro Ernest P. O. Box 1375 Cairo Egypte, **A. Bas. M. Se.** Series compl.

204. G. Rombaut: Boma — Congo Belge — (Africa) **I. A.** Polonia Yvert nr. **1—158. 172/183. 196/212.** Ukraina etc. **2.** Congo b. **Bas. YT.** Corresp. **f.**

AMERYKA.

241. Arturo Garcia Cornejo, Comerciante, Box 578, La Paz (Bolivia) Amerika. Desires echanger t. p. et Cartes postales: Demande premiere envoie: **IA**: **D—Z**: 5; Corresp. **f. hi.**

110. Renato G. Teixeira, Rua Pedro Jacone 47, Bahia, Brazil. **IA; (100—200)** 2. Brasilia. Corresp. **por. f.**

256. Atahualpa Dias, Caixa postal 179, Pelotas, R. G. do Sul, Brazil, **IA**: 100—10.000: **2.** Brazil e Amerika do Sul. Corr. **por. wł. f. n. an.**

202. Cawalcante Romualdo, Rua Carlos Gomes 50. Bahia, Brazil, **IA**: Polonia, Ukraina: **2.** Brazil: **Bas. YT.** Corresp. **por. f.**

217. Normando Soares. Rua Carlos Gomes 79, Bahia, Brazil — S. Amerika. Desire echanger t. p. des Pologne, Austria, Ukraine.

85. B. L. Beard 846. Oxenden Avenue, Montreal, Canada, **I. A.** votr. pays per 200—1000. **2.** Canada, U. S. A. Corresp. **an. f. n.**

194. Wm. J. Clarke, 276. Wawerley Road. Toronto, Canada.

31. Eliseo Castro S., Casilla 35, Paillaco (Valdivia), Chile, I. A — Polonia Hungria, Rumania, Serbia, Montenegro, Bulgaria, Levante etc., 2. Chile, Peru, Bolivia, Argentina, Bas. YT. Galv. — Corresp. hl. f. por.

207. Juan Pallares, A. Tarapaca 451. Iquique, Chile (S. Amerika) I. A. Polonia, Ukraina et 4. Central, 2. Chile, Argentina per 1, 100. Corresp. hi. f.

113. Jan A. Jurewicz, 328 So. Washington Street, Herkimer N. Y. (U. S. Amerika) I. 2. D—Z. Corresp. pol. r. an.

243. Wm. J. Hooper, 32 Walnut St. Crafton Branch, Pittsburgh, Pa: U. S. Amerika: I; D; E: F: M. Corresp an. f.

AUSTRALJA

107. G. S. Swain, Te Awamutu, Waikato, New-Zealand, I. 4. A. 2. New-Zealand etc. 5. Bas Glb. Corresp. an

(C. d. n.).

KRONIKA.

Od Wydawnictwa:

Wzrost agend filatelistycznych w ostatnich dwu miesiącach tak rozwinął się niepomiernie, że sam, jako jednostka, absolutnie wszystkiemu nie byłem w stanie podołać. — Ażeby przez to zastoju nie powodować, przez „rzekomo powolne załatwianie" napływowych spraw, wszedłem w skład S ki, przenosząc wszelkie prawa handlu markami, wydawnictwa „Filatelisty" i nakładów na nową firmę — i proszę wszystkich Szanownych PT. Interesentów nową firmę darzyc temsamem zaufaniem, jakiem cieszyłem się dotychczas sam.

Nowa firma obejmuje i zrealizuje te wszystkie cele i plany, jakie sam, jako jednostka, nie byłbym w stanie wypełnić, a to przedewszystkiem żądane nakłady albumów i przyrządów filatelistycznych. *Eug. A. Szczerban.*

Opóźnienie w wydaniu bieżącego zeszytu, mimo zapewnień, że już regularnie wychodzić będą, nie udało nam się w czyn wprowadzić w swoim czasie, z powodu gwałtownych podwyżek cen papieru, kosztów druku, klisz, opłat pocztowych i t. p., tak, że o ile decydujemy się na dalsze wydawanie czasopisma, liczymy na bezwzględną współpomoc polskich filatelistów... Stosunkowo do kosztów nakładu jest za mała liczba stałych abonentów, tu jednakże mogą PT. czytelnicy dopomódz, czy to agitacją, zjednywaniem nowych abonentów, udzielaniem ogłoszeń, a chociażby podawaniem adresów zbieraczy.

Do ostatnich czasów, gdy w własnym zakresie sam wydawca wszelkie agendy załatwiał, można było w ramach przychodu i dysponowanego czasu pracę uskuteczniać mniej lub więcej szybko. Obecnie przy zaangażowanym płatnym personelu, o ile ma być praca celowo prowadzoną i agendy skrupulatnie wypełniane, prosimy P. T. czytelników i korespondentów o następującą współpracę, nie utrudniającą zestawienie bieżących spraw, a to:

Oprócz zjednywania prenumeratorów i nowych członków, należy baczyć i przestrzegać:

Zamówień handlowych (na znaczki i nakłady) nie łączyć w korespondencjach ze sprawami wydawnictwa „Filatelisty" tyczących; Artykuły i notatki, mające być umieszczone w „Filateliście" — należy pisać tylko jednostronnie i na półarkuszu. Pismo wyraźne, najlepiej maszynowe; Zgłaszanie natychmiast wyszłych nowości z opisem i równoczesnem nadesłanicm przynajmniej jednego odnośnego egz. nieostemplowanego, celem zrobienia kliszy. Na odpowiedź dołączać zawsze dostateczną ilość znaczków. — Korzystając z inseratów umieszczonych w „Filateliście" powoływać się w korespondencji na odnośny zeszyt gazety. Przekazując gotówkę, równocześnie powiadamiać, na co jest ona prze-

znaczona; adres wypisywać wyraźnie — wszystko to bowiem powoduje opóźnienie w załatwianiu i rzeczowem objęciu licznych spraw z Wydawnictwem połączonych.

W ostatnich dwu miesiącach mieliśmy do pokonania trudności finansowe, wynikłe z podwyżki kosztów druku itp., zmiana drukarni, a więc przeróbka stałego materjału, zmiana firmy, lokalu, personelu itp., obecnie nie wątpimy o regularnem wydawaniu.

Wskutek zwiększenia się kosztów druku, klisz itp., co razem w stosunku poprzednich wydatków wynosi około 180% więcej jak dotychczas, jesteśmy zmuszeni podnieść cenę prenumeraty na bież. półrocze 1921 na Mkp. 250·— (Nr. 6—12). — Zeszyt pojedyńczy o 16 str. Mkp. 50 —. o 32 str. Mkp. 100·—

Nowo wstępujący członkowie do „Unji" płacą do końca br. Mkp. 320·— (w tem już liczone ogłoszenia i dostawa gazety).

Pp. czytelników, którzy otrzymali Nr. 2 a nie zapłacili zań, prosimy o łaskawy zwrot!

Egzemplarzy okazowych — z powodu wysokich kosztów — nie wysyłamy!

Następny zeszyt częściowo w druku, inseraty, artykuły itp. mogą być umieszczone, gdy do 25. IX. będą w posiadaniu Redakcji. — Zgłoszenia członków wejdą do listy, gdy wpłyną wraz z należytością do 28. IX.

Ze względu na „Targi Wschodnie" wyjdzie następny zeszyt w wielkim nakładzie i będzie rozdzielony na przyjezdnych na „Targu", wskutek czego poleca się następny zeszyt na szeroką i liczną reklamę — i to nie tylko wyłącznie z działu filatelistycznego.

Prosimy zapamiętać i podać innym do wiadomości nowy adres, na który należy kierować wszelką korespondencję:

Eug. A. Szczerban i Z. Czyżewski, Dom handlowy
Lwów, ul. Zielona 30.

Do całego nakładu dołączamy czeki P. K. O.; przy wpłatach za abonament, czy też wkładkę, prosimy doliczać Mkp. 5·— za czek i manipulację. — Przy przekazach zawsze doliczać od każdych Mkp. 500·— na koszta doręczenia Mkp. 5·—.

Cennik serji wydany będzie po wyjściu nowych katalogów i w następnych zeszytach „Filatelisty" ogłoszony, — do tego czasu służymy PT. członkom wyborami marek, zaliczając tylko samą opłatę pocztową, a ta wynosi obecnie przy listach poleconych Mkp. 35·—, wartościowych Mkp 50·—. Pobieranie wyborów, nie reflektującym na zakupno za najmniej 300 Mkp. z powodu wysokich opłat pocztowych nie życzymy zamawiać, natomiast od innych oczekujemy zamówień odwrotnie.

Wybory znaczków do cyrkulacji w Związku są stale potrzebne!

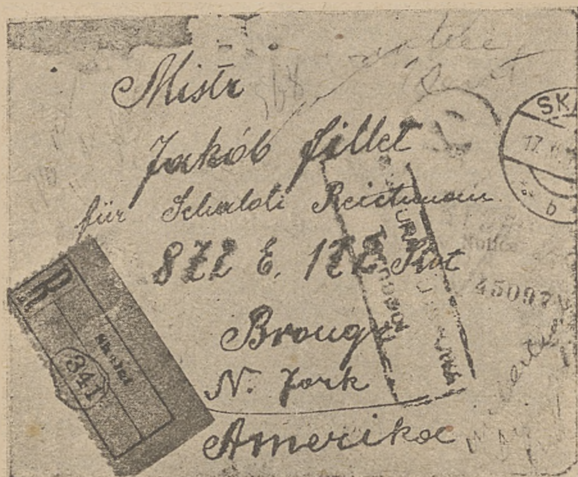
Ceny netto. Odlicza się za sprzedane 10%. Obieg około 6 tygodni.

Do wstępujących PT. Członków! Zgłoszenia do Związku płyną wartko, jednakże pomiędzy zgłoszeniami są nazwiska takie, z któremi ma coś do powiedzenia „czarna tablica" polska i zagraniczna. Kilka zgłoszeń nie uwzględniono, inne — chcąc faktycznie być bezstronnym — przyjąłem do listy i przyjmować będę, lecz tylko w tej myśli, że odnośnie uregulują swoje sprawki (zaległości) z bądź jakich przyczyn wynikłe, w kraju, a zwłaszcza zagranicą. Jestto rada zdrowa i ostatnia — przy wniesionych powtórnie ostrzeżeniach musiałbym sprawę w sposób możliwie dopuszczalny „wentylować" — wówczas zostałby odnośny z kretesem pogrzebany. „Unja" chce być i będzie największą

kooperatywą filatel. współżycia, przytem będzie silną, jakich mało, o prerogatywach dotychczas innym Związkom nieznanych, ale przytem będzie postępywać bezwzględnie z szkodnikami, bezwzględnie, aż do skutku, czy to w ukróceniu działalności szkodzącej, czy też osobistej wolności.

Awizują nam nowe wydawnictwo, które tymi dniami opuści prasę. Z powołaniem się na niniejszą notatkę zażądać numera okazowe: „Philatelistischen Nachrichten", Wien 50, Postfach 30.

Wywóz katalogów i czasopism z Niemiec został ostatnimi dniami bez ograniczeń dozwolony.

Najdalej z początkiem października wyjdzie katalog Yvert i Tellier po cenie już ustalonej franków 18 + 1.70 fr. opłatą. Również awizują już wydanie katalogów Senfa i Michla. W interesie każdego zbieracza leży zabezpieczyć sobie możliwie najszybsze zdobycie któregoś z owych katalogów. — Członkowie „Unji" i innych P. T., ażeby zbyt długo nie czekali na dostawę, prosimy o odwrotne przekazywanie większych zadatków, żebyśmy mogli należyty kontyngent zabezpieczyć.

Drobne ogłoszenia.

Güterinspektor Reinhold Kretinszky, Bruckenthal, Małopolska, tauscht Marken aller Länder. Erstsendung nicht unter Mk. 100·— erbeten. 4—6

Poszukuję zamianę! Wszystkie lepsze znaczki polskie. Lokalne: Sosnowice, Zawiercie, Warszawa, Korpus Muśnickiego, makulaturę i próbne druki. — Daję stosownie do życzenia: Gdańsk, Górny Śląsk, G. G. Warschau, Poczta Polska 10 f. odwrócone i pieniądze metalowe chińskie. **R. FIBICH, Bydgoszcz**, Mazowiecka 13.

KUPIMY za gotówkę lub damy w zamianie znaczki wedle własnego wyboru, za maszynę do pisania bądź jakiego systemu używaną ale w dobrym stanie. Oferty pod adresem Red. „FILATELISTA" Lwów.

Alle Polenmarken in Tausch oder Kauf gesucht: besonders kursierende aus den Briefen herausgeschnitten. **RUDOLF CZERNY**, Bielitz, Schlesien. Mitglied: Debes, Schutzverband für B. H. u. A. Mitgl. „Unja" Nr. 106.

100 dobrych znaczków pocztowych, każdy egzemplarz inny, za poprzedniem nadesłaniem Mkp. 250 w poleconym liście — wysyła
H. BRUDNIOK, Wien XV. Kriemhildplatz 8.

Für 100—200 Marken von Ukraine, Polen, Estland, etc. gebe gleichen Wert von Danzig, Deutschland, Saaregebiet etc. — **Jan Herber Bonneberger — Bydgoszcz**, ul. Kołłątaja 7. (Polen).

Tu patrzyć!!

Każdy zbieracz znaczków w swoim własnym interesie sprzeda po cenach najlepszych swój zbiór, dublety, czy też zupełnie powszednie znaczki; **Ludwik Kaufmann**, Briefmarkenhandlung — LINZ a/d. Hofburg 4/w. Ober Oesterreich. — Ewentualna zamiana za lepsze serje. Pierwszorzędne referencje! Adres przechować. Korespondencja możliwie w niemieckim języku.

Tausch mit aller Länder. Gebe Ungarn-Turul, Schnitter u. Parlament, ungarische Republik, Tschechoslovakien, Jugoslavien, Polen und Ausländische. — STEFAN SZEDLAR, Ungvar-Uzshorod, Dombaljagasse Nr. 3. — Podkarp. Rus. CSR. 1—3

Alle Bücherfreunde,

welche Freude und Interesse an schönen, hochinteressanten Büchern, Romanen u. Erzählungen haben, erhalten monatlich schöne interessante Unterhaltungsbücher durch Beitritt zum „Weltbund für Bücherfreund". — Beitritt jederzeit. Hochwichtig und nützlich für jeden Lesefreund. Verlangen Sie sofort gegen 4 K oder 3 Mark Banknote genaue Auskunft u. Erklärung v. **Florian Nastl**, Verlag, Langenlois — N. Oesterreich. 1—3

Wielkie zapotrzebowanie mamy w dobrych znaczkach europejskich i pozaeuropejskich.

Zwłaszcza poszukujemy Austrja do roku 1864, 1910; Polskę 1861: staroniemieckie i włoskie na listach — parami, w blokach, wszystkie wydawnictwa z czasu wojny 1914—19, oraz wyższe wartości jak: Rubel, Marka, Korona, Lire, Franc, Gulden, Leva, Dinar, Lei, Perpera, Piaster, Dollar, Millreis, Drachma, holl. Gulden, Rupia, Tical, Kronor itp. w każdej ilości. Niemniej kupujemy stale dobrze pielęgnowane zbiory znaczków w albumach, zwłaszcza europejskie. — Oferty możliwie z przedłożeniem zbioru do oglądnięcia upraszamy pod adresem:

**Handel marek zagranicznych
Eug. A. Szczerban i Z. Czyżewski
Lwów, ul. Zielona l. 30.**

Zapłatę uskuteczniamy — zależnie od życzenia — gotówką, przekazem lub listem wartościowym wprost od nas, akredytywą, lub przez którys z naszych banków depozytowych.

Union Mondiale

Anciennement ETOILE PHILATELIQUE & LITTERAIRE & AMICAL UNIVERS. ECHANGE Réunis.

Association Universelle d'échange fondée en 1919. — Directeur: ANDRE PERAIN, 49 rue de l'Hotel de Ville, Gonesse (S-&-O) France.

Collectionneurs... Echangistes...

Vous qui cherchez des correspondants dans tous les Pays du Monde afin d'augmenter votre collection de cartes, timbres poste, livres, correspondances, monnaies etc. Pourquoi ne vous abonneriez vous pas à l'U. M. qui est un des Clubs le mieux placé pour faciliter vos échanges — Vous trouverez dans la liste des membres les adresses de plusieurs centaines de collectionneurs repartis dans plus de 80 Pays differents; de nombreux et interresants concours, des articles et études Philatéliques, des contes, nouvelles, poemas, études litteraires édités en plusieurs langues, en un mot, toutes choses pouvant interesser les Collection.

Abonnements: 1 an frs 5·— 2 ans frs 8·— 3 ans frs 11·— en billets de Banques et mandats adressés au Directeur de l'U. M.

Odbito czcionkami drukarni „Dziennika Polskiego" we Lwowie, ulica Cicha l. 5. Telefon Nr. 285.